

Poročilo medijskih objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

20.07.2026

Ključne besede v poročilu:

STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	1
NAJEMNA STANOVANJA	2
STANOVANJSKI ZAKON	1
UPRAVNIK	2
GRADNJA STANOVANJ	2
CENE NEPREMIČNIN	2
ETAŽNA LASTNINA	1

• Pressview Focus

NOVO

Analiza medijskega pojavljanja s Pressview Focus

Celovit pregled, pametna analiza in jasni vpogledi, ki vam pomagajo hitreje razumeti medijski prostor in sprejemati boljše odločitve.

Ključni kazalniki na enem mestu

Spremljajte dinamiko skozi čas

Odkrijte največji doseg in vpliv

Poiščite posamezno objavo v nekaj sekundah

Prilagodite analizo z naprednimi filtri

Oglejte si video vodič →

press clipping PRESSVIEW FOCUS MEDIA INTELLIGENCE

FILTRIRANJE

IZBERI OBDOBJE

KLJUČNE BESEDE

VRETA MEDIJA

TON OBJAVE

AVTORJI

KLJUČNI MEDIJSKI KAZALNIKI

ŠTEVILO OBJAV (N)

KOMERCIJALNA VREDNOST

POVP. VREDNOST / OBJAVO

ŠTEVILO RAZLIČNIH MEDIJEV

ŠTEVILO KOMBINACIJ AVTORJEV

INTERPRETACIJA

TREND MEDIJSKIH OBJAV

• eClip Live (kmalu ...)

eCLIPLIVE

eClipLive – vaš nadzorni center za medijsko realnost

Vizualna, inteligentna in strokovno nadzorovana platforma, ki združuje AI in človeško ekspertizo za zanesljive vpogleda, analize in odločitve.

Jasna vizualna slika medijskega dogajanja

AI za hitrost. Strokovnjaki za natančnost.

Dostop do celotnega arhiva

Analize in poročila po vaših kriterijih

Oglejte si funkcionalnosti →

eClip LIVE

Nadzorna plošča

Projekti

Analitika

Arhiv

Poročila

Nastavitve

KLJUČNI KPI

Število člankov

Potencialni doseg

Negative objave

Doseg v druž. medijih

Trend medijskih objav

Članek in podrobnosti medija

Pregled objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Stanovalci v soseski oktobra

Jeseniške novice

17. 07. 2026

Avtor: Urška Peternel

Oznaka: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

Na Stanovanjskem skladu Republike Slovenije so povedali, da bo nova stanovanjska soseska Partizan vseljiva oktobra.

Vročinski val doma: kaj lahko naredite še danes, da bo stanovanje manj pregreto

<https://www.24ur.com/>

17. 07. 2026

Avtor: P.R.

Oznaka: NAJEMNA STANOVANJA

Ko se zunanje temperature dvignejo nad prijetne poletne temperature, se vročina hitro preseli tudi v stanovanje.

Spalnica v mansardi, dnevna soba z velikimi okni, blokovsko stanovanje brez klimatske naprave ali domača pisarna, v kateri je popoldne skoraj nemogoče delati. Vročinski val se najprej občuti prav tam, kjer bi moral biti dom najudobnejši.

Vrh koalicije: Kritike na račun stanja financ in projektov, ki jih je zapustila Golobova

www.rtv slo.si

17. 07. 2026

Avtor: G. C.

Oznaka: STANOVANJSKI ZAKON

Žakelj ob robu koalicijskega vrha: Pričakujem, da vlada pove, kakšno je stanje financ in projektov

Polnjenje pred bloki je večplasten izziv

Delo

18. 07. 2026

Avtor: Gašper Boncelj

Oznaka: UPRAVNIK

Lovrenc Švegl, Etrek Rešitev za električne polnilnice na parkiriščih bi bila morda javnozasebno partnerstvo

Objavljamo zapisnike: Kaj je delovna inšpekcija našla v Mijičevem podjetju?

Svet 24 Plus

18. 07. 2026

Avtor: Primož Cirman, Tomaž Modic

Oznaka: GRADNJA STANOVANJ

Objavljamo zapisnike inšpekcijskih nadzorov v podjetju poslanca Borisa Mijica. Je šlo res za posledico »borbe na trgu«, kot trdi Stevanovič, ali za sistematične zlorabe pravic delavcev?

Inflacija Miljičev in Mescev

V soboto - priloga Večera

18. 07. 2026

Avtor: Andreja Kutin

Oznaka: CENE NEPREMIČNIN

LAZI IN KANDIDATURE

Pomembno je, da politike ne nihajo glede na vlado

V soboto - priloga Večera

18. 07. 2026

Avtor: Pranja Žišt

Oznaka: NAJEMNA STANOVANJA, GRADNJA STANOVANJ, CENE NEPREMIČNIN

"V poročilu prikazujemo učinke politik skozi daljše časovno obdobje za različne vlade. Naša priporočila ukrepov se ponavljajo, kar pomeni, da vlade niso uspešne pri razreševanju ključnih razvojnih potencialov, pravi sociologinja

Kdo najbolj izkorišča zelene milijone?

<https://www.24ur.com/>

18. 07. 2026

Avtor: Neža Steiner

Oznaka: ETAŽNA LASTNINA

Družina Kešpret iz Velikega Gabra v praksi dokazuje, da se zeleni prehod splača. S sončnimi paneli in dvema električnima avtomobiloma letno privarčujejo več tisoč evrov. Na drugi strani so stanovalci bloka na Bilečanski ulici s pomočjo subvencije obnovili fasado. Stroški ogrevanja so pozimi padli, poleti pa se stene ne pregrevajo več. Država za

Polnjenje pred bloki večplasten problem

Slovenske novice

20. 07. 2026

Avtor: Gašper Boncelj

Oznaka: UPRAVNIK

Zlasti so problematična starejša naselja, kjer že parkirišč ni dovolj; rešitev za električne polnilnice na parkiriščih bi bila morda javno-zasebno partnerstvo

17. 07. 2026

Jeseniške novice

Stran/Termin: 1

Naslov: Stanovalci v soseski oktobra

Naklada: 25.970,00

Avtor: Urška Peternel

Površina/Trajanje: 66,07

Rubrika/Oddaja: Naslovna stran

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

Stanovalci v soseski oktobra

Na Stanovanjskem skladu Republike Slovenije so povedali, da bo nova stanovanjska soseska Partizan vseljiva oktobra.

URŠKA PETERNEL

Na Stanovanjskem skladu Republike Slovenije so povedali, da v novi stanovanjski soseski Partizan na Jesenicah potekajo zaključna obrtniška in instalacijska dela ter dela na zunanji ureditvi. Na skladu načrtujejo, da bo soseska zgrajena jeseni, primopredaja je predvidena v oktobru. V dveh

objektih bo na voljo 46 stanovanj, ki jih bodo oddali v neprofitni najem. Na vprašanje, kdaj bo objavljen razpis in se bodo zainteresirani nanj lahko prijavi, pa so odgovorili, da postopki in način oddaje stanovanj v najem ta hip še niso dokončno opredeljeni. Podrobnejše informacije glede oddaje stanovanj v najem bodo pravočasno objavili.

V dveh objektih bo na voljo 46 stanovanj. / FOTO: NIK BERTONCELI

17. 07. 2026 <https://www.24ur.com/>

Stran/Termin:

Naslov: Vročinski val doma: kaj lahko naredite še danes, da bo Naklada:

Avtor: P.R.

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

HTML LINK

NOVICE ŠPORT POP IN POPKASTVREME SVEŽE TV ODDAJE/OYO MAGAZIN

Slovenija Črna kronika Tujina Gospodarstvo Znanost in tehnologija Fokus Inšpektor Svet

NOVO 12.02 Vlak obtičal v ognjenem peklu: 'Obdani smo s plameni'

SLOVENIJA OGLAS

Vročinski val doma: kaj lahko naredite še danes, da bo stanovanje manj pregreto

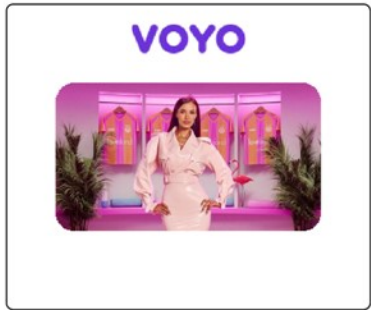
Ljubljana, 17. 07. 2026 12.03 pred eno minuto 4 min branja 0

AVTOR: P.R.

Ko se zunanje temperature dvignejo nad prijetne poletne temperature, se vročina hitro preseli tudi v stanovanje. Spalnica v mansardi, dnevna soba z velikimi okni, blokovsko stanovanje brez klimatske naprave ali domača pisarna, v kateri je popoldne skoraj nemogoče delati. Vročinski val se najprej občuti prav tam, kjer bi moral biti dom najudobnejši.

VSI SMO TU VOYO

Pregreto stanovanje ne pomeni le nekaj stopinj več na termometru. Pomeni slabši spanec, težje delo od doma, manj zbranosti in občutek,

da prostor tudi ponoči ne zadiha. A dobra novica je, da lahko veliko naredite že danes, brez večjih gradbenih posegov in dolgotrajnih priprav.

Ko vročina najprej udari skozi okna

Pri vročinskem valu je največja napaka ta, da začnemo hladiti šele takrat, ko je stanovanje že razgreto. Veliko učinkoviteje je, da čez dan **preprečite neposreden vdor sonca** skozi okna, balkonska vrata in steklene površine.

Zastiranje oken poleti FOTO: Arhiv ponudnika

Zatemnite prostor, še preden se razgreje

Zatemnitvene zavese, žaluzije, rolete in okenske zaščitne folije proti soncu lahko pomagajo zmanjšati segrevanje prostora. Posebej uporabne so v prostorih, ki so obrnjeni proti jugu ali zahodu, kjer sonce najmočnejše segreva stanovanje v popoldanskih urah.

Največ lahko naredite z nekaj preprostimi ukrepi:

- čez dan spustite senčila ali zagnite zavese,
- zaprite okna, ko je zunaj bolj vroče kot v prostoru,
- zaščitite velika stekla in balkonska vrata,
- najbolj izpostavljena okna dodatno zaščitite s folijami,
- balkon ali teraso zasenčite, še preden se površine pregrejejo.

Če imate balkon, teraso ali atrij, so dobra rešitev tudi senčniki. Bauhaus senčniki zaščitijo zunanji prostor pred neposrednim soncem, hkrati pa zmanjšajo segrevanje površin ob oknih in vratih.

Zrak mora krožiti, ne stati

Ko je v stanovanju vroče, so ventilatorji ena najhitrejših rešitev za občutek svežine. Prostora ne ohladijo na enak način kot klimatska

NAJBOLJ BRANO

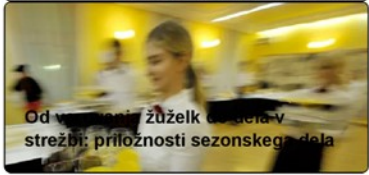
SLOVENIJA
Vročinski val se bo poslovil z močnim vetrom in točo

TUJINA
Oznanił rojstvo sina in doživel pogrom: politik in mož plačala nadomestno mamo

TUJINA
Hollywood pod vodo: počila več kot sto let stara vodovodna cev

TUJINA
Na Hrvaškem ukradla senčnik in ležalnike, zdaj leto dni ne sme v EU

ČRNA KRONIKA
Smrt kolesarja: padel na cestišče, vanj trčil avtobus

naprava, vendar izboljšajo kroženje zraka in pomagajo, da vročina ni tako težka in stoječa.

Ventilator v stanovanju FOTO: Arhiv ponudnika

Prava izbira za spalnico, pisarno ali dnevno sobo

Za manjše prostore so najbolj praktični namizni ali stoječi ventilatorji. V večjih prostorih so lahko primernejši močnejši modeli ali stropni ventilatorji, ki zrak enakomerneje razporedijo po prostoru. Če stanovanje čez dan zaprete in zasenčite, lahko ventilator zvečer pomaga hitreje premakniti topel zrak in ustvariti prijetnejši občutek.

Ventilator je posebej uporaben v prostorih, kjer klimatska naprava ni nameščena, v domači pisarni, kjer vročina hitro vpliva na zbranost, ali v spalnici, kjer želite pred spanjem ustvariti znosnejše razmere.

Ko vročinski val traja več dni zapored

Če se stanovanje ponoči ne ohladi, samo senčenje in prezračevanje pogosto nista dovolj. Takrat pridejo v poštev **aktivne rešitve za hlajenje**, kot sta prenosna klimatska naprava ali vgrajena klimatska naprava.

Prenosna klimatska naprava za prostore brez vgradnje

V blokih, najemniških stanovanjih ali prostorih, kjer vgradnja klime ni mogoča, je prenosna klimatska naprava zelo praktična rešitev. Uporabite jo lahko tam, kjer jo najbolj potrebujete, v spalnici, dnevni sobi ali prostoru za delo od doma.

OGLAS
Vročinski val doma, kaj lahko naredite še danes, da bo stanovanje manj pregreto

OGLAS
Peugeot predstavlja novi motor Turbo 100: ko tehnologija naredi razliko

Oblikuj in zmagaj.
Splača se.
OGLAS
Od ideje do ceste: tvoj dizajn lahko postane pravi Lidi kolesarski dres

OGLAS
Poletna vročina, še bolj vroči popusti do -50 % v trgovini Lacoste!

E-NOVICE

ŠALA DNEVA

"Vi imate pa prekrasne otroke, gospa Kovačeva," je rekla nova sosedka.
"Ja, štirje so, peti je pa na poti!"
"Kaj? In kdaj ga pričakujete?" "Čez pet minut pride iz šole!"
1239 446

ANKETA

Za koga boste navijali v finalu svetovnega prvenstva v nogometu?

Klima v stanovanju FOTO: Arhiv ponudnika

Pred izbiro je dobro preveriti:

- velikost prostora, ki ga želite hladiti,
- moč naprave,
- glasnost delovanja,
- način odvajanja toplega zraka,
- možnost premikanja naprave med prostori,
- dodatke za boljše tesnjenje okna ali balkonskih vrat.

Za boljši učinek so koristna tudi tesnila za okna ali vrata, saj pomagajo omejiti vračanje toplega zraka v prostor.

Klimatska naprava za dolgoročno udobje doma

Če se stanovanje vsako poletje močno pregreva, je klimatska naprava **dolgoročno ena najučinkovitejših rešitev**. Primerna je za prostore, kjer želite stabilnejšo temperaturo, boljši spanec in manj naporno bivanje v času visokih temperatur.

Pri izbiri je pomembno, da se klimatska naprava prilagodi velikosti prostora, razporeditvi stanovanja in načinu uporabe. Za spalnice je pogosto pomembno tiho delovanje, za dnevne prostore pa močnejše hlajenje in preprosto upravljanje.

Noč je najboljši čas, da dom ponovno zadih

Prezračevanje je koristno, vendar ne sredi najhujše vročine. Če okna odprete opoldne ali popoldne, ko je zunaj bolj vroče kot v prostoru, boste stanovanje dodatno segreli. Bolje je **prezračevati zgodaj zjutraj, pozno zvečer ali ponoči**, ko so temperature nižje.

Mreže proti mrčesu za odprta okna brez skrbi

Pri nočnem prezračevanju so uporabne tudi mreže in zaščite pred mrčesom. Omogočajo, da okna ostanejo odprta dlje, ne da bi v prostor prihajali komarji, muhe in drug mrčes. To je posebej praktično v spalnica, otroških sobah in prostorih, kjer želite ponoči spustiti noter hladnejši zrak.

- ☐ za Španijo
- ☐ za Argentino
- ☐ ne bom gledal, me ne zanima

Moški

Ženska

Izjemna čast: Slovenci bodo sodniki v finalu svetovnega prvenstva

TV SPORED

POP	Telestar 11.55 - 12.25
Volan	Volan 11.45 - 12.35
KINO	Lahko noč, gospodična 10.45 - 12.30
BRIQ	Na kraju zločina: Miami 12.05 - 13.00
OTO	Živalski preiskovalci 11.45 - 12.10
ASTRA	TV Dober dan 11.45 - 12.30

Mreže za okna FOTO: Arhiv ponudnika

Poletna osvežitev se začne tudi zunaj

Vročinski val ne vpliva samo na notranje prostore. Tudi balkon, terasa ali vrt se lahko hitro spremenijo v pregret prostor, kjer je težko preživljati čas. Z nekaj premišljenimi dodatki pa lahko **zunanj** **kotiček postane prijetnejši** del poletnega dne.

Senčniki, vrtno pohištvo v senci, rastline v večjih loncih in manjši bazeni lahko poskrbijo za osvežitev, posebej če imate otroke ali želite po delu hitro ohladitev na domačem vrtu. Tudi manjši bazen ali zunanja prha lahko po vročem dnevu naredi veliko razliko.

Na zunanjem prostoru največ naredijo senca, voda in dobra postavitvev. Senčnik naj zaščiti najbolj uporabljan del balkona ali terase, bazen naj bo postavljen na varno in ravno površino, rastline pa lahko pomagajo ustvariti prijetnejši občutek in mehkejši prehod med notranjim in zunanjim prostorom.

Vse za hladnejši dom na enem mestu

Vročinski val je veliko lažje prenašati, če je dom nanj pripravljen. Ni treba, da se vsak poletni dan konča v pregreti spalnici ali neznosno vroči dnevni sobi. S pravo kombinacijo senčil, ventilatorjev, klime, zaščitnih folij, mrež proti mrčesu in rešitev za osvežitev na prostem lahko svoj **dom hitro naredite prijetnejši**.

Naj bo vaš dom tudi poleti prostor, kjer lažje zadihate, se spočijete in ohladite. Vse na enem mestu, v [Bauhausu](#).

Naročnik oglasne vsebine je BAUHAUS d.o.o., k.d.

POLETJE VROČINA VROČINSKI VAL

Naslov: Vrh koalicije: Kritike na račun stanja financ in projektov.

Naklada:

Avtor: G. C.

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaia:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI ZAKON

HTML LINK

Slovenija >

G. C.

17. julij 2026 ob 7.24

Zadnji poseg: 17. julij 2026 ob 11.47

Brdo pri Kranju - MMC RTV SLO, STA

Vrh koalicije: Kritike na račun stanja financ in projektov, ki jih je zapustila Golobova vlada

Žakelj ob robu koalicijskega vrha: Pričakujem, da vlada pove, kakšno je stanje financ in projektov

Predsedniki strank vladajoče koalicije, člani vlade ter koalicijski poslanci so se zbrali na Brdu pri Kranju na vrhu koalicije. Ministri bodo predstavili prioritete po resorjih in poslance seznanili, katere zakone lahko še letos pričakujejo v DZ-ju.

📷 Koalicijski vrh na Brdu pri Kranju. Foto: BoBo

Po oceni stanja na posameznih ministrstvih bodo njihove prednostne naloge usmerjene zlasti v učinkovitejšo črpanje evropskih sredstev in realizacijo koalicijske pogodbe. Tokrat bodo govorili tudi o tem, s čim bo treba počakati na prihodnje leto.

"Od prvega vrha pričakujem, da vlada oz. ministri povedo, kakšno je stanje financ in projektov. Slišim, da je zadeva kar katastrofalna, projekti slabo realizirani, financ pa ni. Poleg 1,2 milijarde minusa v proračunu, se pravi primanjkljaja. Druga zadeva je, da se dogovorimo, kaj bodo prioritete iz koalicijske pogodbe. Za nas so zelo pomembne čakalne vrste v zdravstvu, dolgotrajna oskrba, boljši pogoji za podjetnike in kmete in tudi delujoči SKOK," je ob prihodu na koalicijski vrh dejal Žakelj.

📷 Janez Žakelj. Foto: BoBo

dja poslancev NSi-ja, SLS-a in Fokusa **Janez**

Glede SKOK-a je povedal, da ga še niso natančno preučili. "Vsaka stvar se šele v praksi pokaže. Če deluje, bomo vsekakor zadovoljni, sicer bo pa treba zadeve izboljševati. Predvsem pričakujemo, da bodo tisti, ki so zdaj zaščiteni, tudi kaznovani," je dejal.

Tina Bregant, predsednica SLS-a, pa je dejala, da je pred vlado veliko izzivov in da zapuščina vlade Roberta Goloba ni dobra.

Kaj je prioriteta nekaterih ministrstev?

Na ministrstvu za okolje in prostor so navedli, da so na njihovem področju do konca leta ključni odprava neustavnosti zakona o varstvu okolja in digitalizacija okoljskih postopkov za učinkovitejše izdajanje okoljevarstvenih dovoljenj, poleg tega pa še uskladitev podnebne zakona z evropskimi pravili, podaljšanje rokov občinam za sprejetje prostorskih načrtov, uskladitev stanovanjskega zakona z evropskimi pravili o državnih pomočeh za učinkoviteje črpanje evropskih sredstev in odprava neskladij zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti.

Med osrednjimi prednostnimi nalogami ministrstva za demografijo, družino in socialne zadeve je področje dolgotrajne oskrbe in osebne asistenc, predvsem odprava krivic, da bodo stanovalci s primerljivimi potrebami plačevali enako ceno. V načrtu je tudi ukinitvev plačevanja prispevka za dolgotrajno oskrbo za upokoјence in poenostavitev ter pospešitev postopkov za pridobitev pravic in izdajo odločb.

Ministrstvo za lokalno samoupravo, kohezijo in regionalni razvoj pa bo med ključnimi prioritetami izpostavilo decentralizacijo oz. pripravo zakonodaje za ustanovitev pokrajin. To je sicer že pripravil DS, čaka pa na potrditev vlade.

Vrh koalicije bo po zdajšnjih napovedih potekal brez prisotnosti javnosti. Nanj so vabljeni vsi predsedniki koalicijskih strank, tudi predsednica SLS-a **Tina Bregant** in predsednik Fokusa **Marko Lotrič**. Predstavniki Resni.ce vabila niso prejeli, saj je stranka formalno v opoziciji.

Prihod na vrh koalicije na Brdo pri Kranju. Foto: BoBo

Koalicija se je sestala na Brdu pri Kranju. Foto: BoBo

Pokrajine

Decentralizacija

Dolgotrajna oskrba

Evropska sredstva

Koalicijski vrh

Prijavi napako

Sorodne novice

Koalicija podpisala protokol o sodelovanju
7. julij 2026

Komisija DZ-ja: Od vlade pričakujemo jasno vrednotenje javnofinančnih posledic

Kračun: Ukrepi v koalicijski pogodbi pomenijo več kot dva odstotka BDP-ja

Državni zbor je izvolil četrto vlado Janeza Janše
4. junij 2026

18. 07. 2026

Delo

Stran/Termin: 18

Naslov: Polnjenje pred bloki je večplasten izziv

Naklada: 16.187,00

Avtor: Gašper Boncelj

Površina/Trajanje: 597,07

Rubrika/Oddaja: MOBILNO

Žanr: POROČILO

Gesla: UPRAVNIK

Polnjenje pred bloki je večplasten izziv

Lovrenc Švegl, Etrel Rešitev za električne polnilnice na parkiriščih bi bila morda javno-zasebno partnerstvo

Pred bloki je najprej treba urediti lastništvo parkirišč, šele potem je mogoče razmišljati o ureditvi polnilnic za e-avtomobile. FOTO DEJAN JAVORNIK

Avtomobili na elektriko se letos prodajajo dobro, zlasti v zadnjih mesecih prvega polletja. Takšno vozilo je seveda smiselno kupiti, če ga lahko polnimo doma ali na delovnem mestu. A vsi nimajo te možnosti, še posebej so problematična starejša blokovska naselja, kjer že parkirišč ni dovolj. Kako se zadeve sploh lotiti?

GAŠPER BONCELJ

Kdor živi v bloku, avtomobil kajpada lahko polni na javni polnilnici, a tam je polnjenje dražje, kot če to počnemo doma. Temu bi lahko rekli neke vrste diskriminacija, kajti če imamo bencinski ali dizelski avtomobil, gorivo lahko natočimo le na črpalke, torej je cena za vse enaka. Pri večstanovanjskih objektih so v novogradnjah stvari glede električne polnilne infrastrukture že lažje, vendarle jih že načrtujejo tako, da je možna ureditev polnjenja.

Veliko bolj zahtevno je to v starejših blokovskih naseljih. »Ne gre le za postavitev polnilnic, ampak še za marsikaj drugega. Če imamo na primer blokovsko parkirišče s sto parkirnimi mesti in bi radi na dvajsetih imeli možnost električnega polnjenja, se pojavi kar nekaj vprašanj. Prvi problem je že to, da marsikje šele rešujejo lastništvo parkirišča, kar je nepremičninsko-pravna zadeva,« pravi Lovrenc

- Na starejših parkiriščih večinoma ni cevi za potrebne kable.
- Morebitne polnilnice bi morale imeti dober zaledni program.
- Takšen projekt oziroma naložba gre lahko v več sto tisoč evrov.

Švegl, direktor Etrela, ki razvija in izdeluje polnilnice za električna vozila. »Če je parkirišče v občinski lasti, bi to uredila občina in recimo ponudila električno polnjenje po neki tarifi, ki naj bi bila nižja od ponudnikov na javnih polnilnicah. A tu je meja tanka, saj se mora tudi občini to splaćati.«

Bolj zapleteno je, nadaljuje, če so lastniki parkirišča stanovalci, saj morajo skupno infrastrukturo bržkone financirati sami, se z vsem tem ukvarjati in si stroške porazdeliti. »Tu bo verjetno dogovor zahteven,« meni Švegl.

Skratka, šele ko je znan lastnik, se lahko razmišlja o morebitni naložbi, investicija namreč ni majhna. Po pogovornikovih besedah se polnilnice AC za počasno polnjenje (z močjo 11 ali 22 kW) že lahko kupi, to še ni tako drago, toda pod starejšimi parkirišči so večinoma neke osnovne cevi, ki po vsej ver-

nosti niso prilagojene za količino potrebnih kablov. Poleg tega kablo niso poceni. Ko se lotimo tega in ko moramo urediti še priklop, je potrebnih veliko gradbeno-inštalacijskih del. »Če pogledam zelo čez prst, bi ob predpostavki, da je na voljo zadostna priključna moč, za kakih 20 polnilnih mest to stalo kakih 250 tisoč evrov,« pravi Lovrenc Švegl in nadaljuje: »Vendar je priključna moč v starih blokih nizka, verjetno bi jo bilo treba povečati. Če je potrebna postavitev dodatne transformatorske postaje, so stroški višji še za kakih 200 tisoč evrov. Hitro se pojavi vprašanje, kdaj se bo takšna naložba povrnila.«

Kot razloži, je v primeru polnilnice v lastni hiši sistem razmeroma enostaven, potrebna je le neka povezljivost, aplikacija. »Na parkiriščih pred stanovanjskimi bloki in tudi tistih, kjer so delovna mesta, pa je polnilna infrastruktura dostopna več uporabnikom, gre za zaprto (poljavno) skupino. V tem primeru je treba imeti neki zaledni sistem, program, ki bo moč polnilnic usklajeval in upravljal plačila. Preprosteje rečeno, to morajo biti tako imenovane pametne polnilnice.«

Mimogrede, treba je urediti, koliko časa bo lahko kdo na parkirnem mestu s polnilnico, pa tudi, da ne bodo na njem stali neelektrični avtomobili. Zadnje ugotovitve biti problem, saj tega marsikdo ne spoštuje niti na javnih polnilnicah. Po drugi strani je možno, da bo sčasoma v bloku več lastnikov električnih avtomobilov, ki jih bodo želeli polniti, recimo 40 namesto 20.

Vse to kaže, da je problem večplasten. »Tega ne more urejati upravnik, tudi občina, če je pač ona lastnica, ne, vsaj za zdaj pri nas nima teh zmogljivosti. Nismo

Lovrenc Švegl: Preureditev starejšega parkirišča za električne polnilnice še zdaleč ni poceni. FOTO GAŠPER BONCELJ

še Norveška, kjer občine to res počnejo same. Osebnostno menim, da bi bilo pri nas potrebno neko javno-zasebno partnerstvo,« razlaga Lovrenc Švegl. Po njegovem bi bila optimalna rešitev nepovratna evropska ali državna sredstva za občine, ki bi morale sodelovati z upravljavci polnilnih postaj.

Slednji, kot so Petrol, Elektro Ljubljana, Elektro Gorenjska, Moon, Efrend, sicer ne bi imeli interesa tu postaviti polnilnic in prodajati električne energije, ki je cenejša kot na njihovih polnilnicah, poleg tega se vnaprej ne ve, koliko bodo polnilnice na parkiriščih izkoristene.

PRAVICA DO POLNENJA

V Evropski uniji je že nekaj časa znana tako imenovana pravica do polnjenja (ali pravica do vklopa), ki jo določa direktiva o energetski učinkovitosti stavb. Ta od držav članic zahteva, da poenostavijo in pospešijo postopke za namestitve polnilne infrastrukture za električna vozila tako v novih kot obstoječih stavbah. Načeloma bi vsak stanovalec moral imeti pravico, da na lastne stroške postavi polnilnico, zadržek je lahko le pravne narave, če bi šlo za poseganje v tujo lastnino. Direktiva določa tudi ureditev novogradnje v tem smislu. Ko se gradi, je to sicer dodaten strošek, toda če se to ureja kasneje, je strošek dvakrat ali trikrat večji. Kot nam je dejal Lovrenc Švegl, so na Švedskem ravno ta mesec uzakonili, da morajo imeti nove stanovanjske hiše s tremi ali več parkirnimi mesti pri vseh cevi za kable, pri polovici morajo biti kablo vnaprej položeni, vsaj eno mesto pa mora imeti vnaprej izvedeno električno polnilnico.

S PRIKLJUČKI NAPOLNITI PARKIRIŠČA TRGOVSKIH CENTROV

Kot smo že pred časom slišali v avstrijskem podjetju Go-e, ki prav tako proizvaja polnilnice, bi morali imeti tudi nakupovalni centri z ogromnimi parkirišči dolgoročno veliko več polnilne ponudbe: »Če je parkirnih mest 500, bi moralo biti vsako tudi polnilno mesto.«

18. 07. 2026

Svet 24 Plus

Stran/Termin: 6

Naslov: Objavljamo zapisnike: Kaj je delovna inšpekcija našla v Naklada: 43.700,00

Avtor: Primož Cirman, Tomaž Modic Površina/Trajanje: 1.866,18

Rubrika/Oddaja: V SREDIŠČU Žanr: POROČILO

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

6 V SREDIŠČU 24 redakcija@svet24.si / svet24.si

OBJAVLJAMO ZAPISNI INŠPEKCIJA NAŠLA V

KAJ RAZKRIVAJO zapisniki inšpekcijskih nadzorov v poslansk

Objavljamo zapisnike inšpekcijskih nadzorov v podjetju poslanca Borisa Mijiča. Je šlo res za posledico »borbe na trgu«, kot trdi Stevanović, ali za sistematične zlorabe pravic delavcev?

Avtorja: Primož Cirman/Tomaž Modic Foto: Jure Klobčar, necenzurirano.si, EBONITETE.SI, Google

L ažne obljube delavcem o višjih plačah in rednem plačilu, sumi ponarejanja podpisov delavcev pri njihovi odjavi iz zavarovanja, izogibanje inšpektorjem in nadaljevanje s spornimi posli tudi po odrejenih globah.

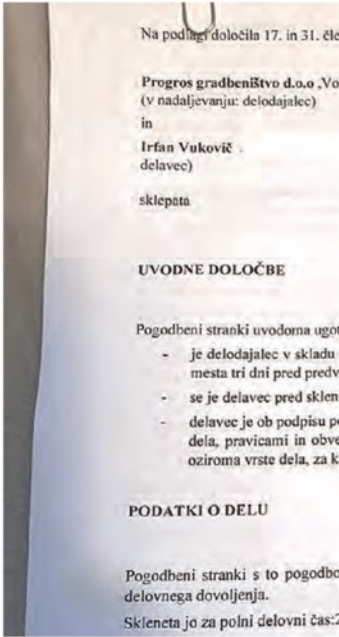
Vse to je razvidno iz zapisnikov nadzorov o nepravilnostih, ki so jih inšpektorji za delo odkrili pri poslovanju podjetja Prognos v lasti poslanca Resnice Borisa Mijiča. V uredništvu necenzurirano.si pa so jih pridobili po zakonu o dostopu do informacij javnega značaja.

Nadzore so inšpektorji opravljali leta 2024, ko je družinski posest cvetel. Prognos, v katerem je Mijič že opravljal funkcijo prokurista, je beležil rekordne prihodke in zaposloval največ delavcev v svoji zgodovini. Kljub temu so na inšpektoratu ugotovili, da več zaposlenih ni prejelo regresa za letni dopust za leto 2023.

Na vprašanje, zakaj delavcem niso izplačali denarja v zakonskem roku, je predstavnik Progrsa odgovoril: »Ker nisem vedel, da bi ga moral izplačati do konca leta.« Iz zapisnika ni razvidno, s kom so se inšpektor-

Borisa Mijiča, lastnika in donedavnega direktorja podjetja Prognos, ki delavcem in državi dolguje več deset tisoč evrov, je že lani kazensko ovadila policija. Letos ga je iskal inšpektorat za delo, vendar se je Mijič pred njim skrival.

ji pogovarjali in ali je bil to Boris Mijič. Na inšpektoratu so imena počrtnili zaradi varovanja osebnih podatkov.

Zaradi ugotovljenih kršitev je inšpektorat podjetje oglobil. Že nekaj mesecev pozneje je Pro-

gnos na zahtevo Finančne uprave RS (Furs) končal na črnem seznamu delodajalcev, ki jim je prepovedano zaposlovanje tujcev. Toda to družine Mijič ni zaustavilo. S posli je nadaljevala, dokler podjetju niso blokirali računov,

delavci pa so ostali brez plač, na katere čakajo še danes.

Kaj torej razkrivajo zapisniki inšpekcijskih nadzorov v poslanskem podjetju in kakšne kazni je inšpektorat za delo izrekel Progrsu?

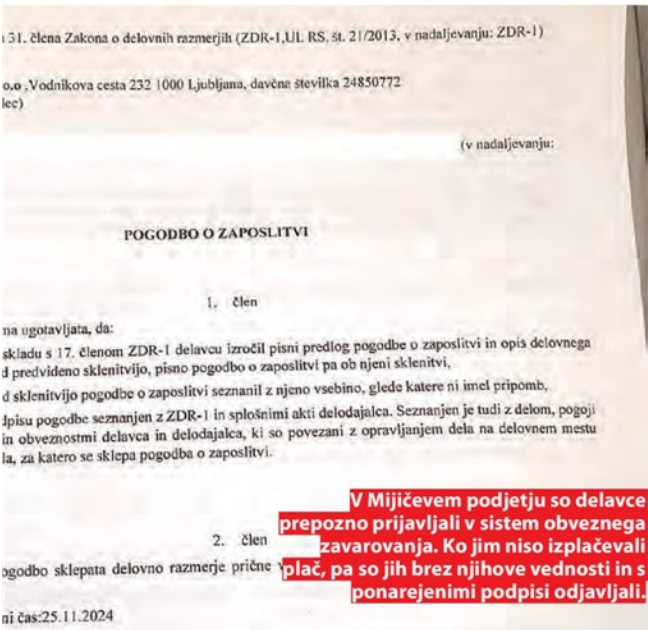
Nobena zgodba premajhna, noben človek prevelik.

Za naročilo časopisa pokličite na številko 080 4321.

7

MIJE: KAJ JE DELOVNA MIJIČEVEM PODJETJU

skem podjetju in kakšne kazni je izrekel inšpektorat za delo?

NISO JIM PLAČEVALI REGRESA IN PREPOZNO PRIJAVLJALI V OBVEZNA ZAVAROVANJA

Kot so razkrili v seriji preiskovalnih zgodb na necenzurirano.

si, Mijičevi dolgovi niso le posledica »borbe na trgu«, kot je skušal javnost prepričati njegov strankarski šef in predsednik državnega zbora Zoran Stevanović, ampak nakazujejo na siste-

OVIRAL POSTOPEK

Inšpektorji so Mijiča večkrat pozvali, naj dostavi delovnopravno dokumentacijo o delavcih, a tega ni storil. O tem, da Mijič ovira inšpekcijski postopek, so obvestili tudi policijo.

matično zlorabo in izkoriščanje pravic delavcev.

Iz dokumentacije je razvidno, da so inšpektorji Mijičevo podjetje pod drobno-gled prvič vzeli že februarja 2023. Kaj točno so preverjali, ni znano. V Progresu pa so se vrnili natanko leto dni pozneje.

Konec februarja 2024 so pri njem opravili nadzora nad spoštovanjem delovnopravne zakonodaje, predvsem glede izplačila regresa. Nepravilnosti so se po pregledu dokumentacije tudi potrdile. Poleg neplačevanja regresa so pri štirih naključno izbranih delavcih odkrili, da so v Progresu zamujali s prijavo v sistem zdravstvenega in po-

kojninskega zavarovanja. Vloge so bile na ZZS oddane po preteku 15-dnevnega roka od začetka dela oziroma sklenitve delovnega razmerja.

Zaradi kršitev je inšpektorat za delo konec marca 2024 izdal odločbo o prekršku, na podlagi katere je Progresu izrekel 3000 evrov globe, njegovi odgovorni osebi pa 200 evrov globe.

Uradna direktorica in lastnica Progrsa je bila takrat poslančeva mati Svetlana Mijič, ki je na sestanku z inšpektoratom za delo ni bilo. Ali je za udeležbo pooblastila Borisa Mijiča, ni znano. Kot omenjeno, je ta takrat v Progresu opravljal funkcijo prokurista, ki ima po zakonu enaka pooblastila kot direktor.

Po pripovedovanju nekdanjih delavcev jih je Mijič iz drugih podjetij zvabil z obljubami o »višjih plačah« in »rednem plačilu«.

ZVABILI SO JIH Z OBLJUBAMI O »VIŠJIH PLAČAH« IN »REDNEM PLAČILU«

Inšpektorji so izpostavili tudi nenavadno pogosto menjavanje kadrov v Progresu.

Na dan nadzora je bilo v podjetju družine Mijič zaposlenih 22 delavcev. V dvanajstih mesecih pred tem so zaposlili 17 novih delavcev, delovno razmerje pa je v istem obdobju prenehalo desetim zaposlenim. Zakaj so odšli, ni znano.

8

V SREDIŠČU

24

redakcija@svet24.si / svet24.si

Objavljamo zapisnike: kaj je delovna inšpekcija našla v Mijičevem podjetju

V tej stavbi je sedež podjetja Prognos. V njej deluje tudi Gostilna pri Travniku, ki jo vodi eden od poslančevih ožjih sorodnikov.

Že avgusta 2025 se je Prognos znašel na seznamu davčnih dolžnikov. Trenutno ima za več kot 30 tisoč evrov neporavnanih davčnih obveznosti. Prognos je takrat tudi prenehal z delovanjem. Družina Mijič je posle in reference prenesla na nova podjetja.

INŠPEKTORJI ISKALI POSLANCA RESNI.CE, A GA NISO NAŠLI

Nekateri delavci so se zaradi nepravilnosti obrnili na policijo, Furs in delovni inšpektorat, kjer pa so imeli veliko težave z Mijičev neodzivnostjo.

Tako so inšpektorji v Prognosu že lani skušali opraviti inšpekcijski nadzor, a jim to ni uspelo. Razlog: ker na uradnem naslovu v ljubljanskih Dravljah nima poslovnega prostora.

Nato so inšpektorji leto dni neuspešno iskali tudi Mijiča, lastnika podjetja, ki je bil do prejšnjega meseca tudi direktor. Večkrat so ga pozvali, naj dostavi delovnopravno dokumentacijo o delavcih, a tega ni storil. O tem, da Mijič ovira inšpekcijski postopek, so obvestili tudi policijo. Ta ga je sicer že lani kazensko ovadila tožilstva zaradi suma kršitve temeljnih pravic delavcev in ponarejanja listin.

Letos so na inšpektoratu proti njemu začeli nov postopek, v katerem Mijič prav tako ni predložil dokumentacije, zaradi česar je dobil plačilni nalog.

ŽE LETA 2023

Iz dokumentacije je razvidno, da so inšpektorji Mijičevo podjetje pod drobnogled prvič vzeli že februarja 2023. Kaj točno so preverjali, ni znano. V Prognos pa so se vrnili natanko leto dni pozneje.

Zadnji nadzor v Prognosu so na inšpektoratu za delo opravili novembra 2024, in sicer na gradbišču v Žirovnici, kjer je bilo Mijičevo podjetje podizvajalec pri gradnji poslovno-skladiščnega objekta NGEN. Iz zapisnika ni razvidno, da bi ugotovili kakšne nepravilnosti.

V istem času, torej konec leta 2024, je Mijič potreboval nove delavce. Ker je bil Prognos na črnem seznamu, je načrtno iskal tujce, ki so imeli urejene delovne vize in že delali v Sloveniji. Zanje omenjena prepoved ne velja. Po pripovedovanju nekdanjih delavcev jih je Mijič iz drugih podjetij zvalil z obljubami o »višjih plačah« in »rednem plačilu«.

PROGROS UGASNIL, DRUŽINA MIJIČ PA POSLE PRENESLA NA NOVA PODJETJA

Toda že spomladi 2025 so se obljube izkazale za neresnične. V Prognosu so začele plače zamujati.

Za marec in april so nekateri prejeli minimalno plačilo, drugim pa so poravnali le minimalne socialne prispevke. Šlo je za podobne kršitve kot leta 2024, za katere je inšpektorat Prognosu izrekel globo.

V istem času je po informacijah necenzurirano.si več delavcev ugotovilo, da v Prognosu niso več zaposleni oziroma so odja-

vljeni iz obveznih socialnih zavarovanj. Na ZPIZ so jim podpisane odpovedi tudi pokazali. Opeharjeni delavci so ugotovili, da se podpisi pod temi dokumenti ne ujemajo z njihovimi podpisi. To kaže, da jih je nekdo ponaredil.

Kdo jih je podpisal, uradno ni mogoče preveriti. Kot smo neuradno izvedeli, pa so jih iz Progrosa na ZPIZ posredovali julija 2025, ko je bil direktor in lastnik že Mijič. Zaradi tega se je poslanec Resni.ce že moral zagovarjati na sodišču, kjer pa je odgovornost za sporne dokumente prevzel na svojo mater.

Že avgusta 2025 se je Prognos znašel na seznamu davčnih dolžnikov. Trenutno ima za več kot 30 tisoč evrov neporavnanih davčnih obveznosti.

ODLOČBO O PREKRŠKU

Konec marca 2024 je Prognos od inšpektorata za delo prejel odločbo o prekršku.

I. Kršiteljci:

1. pravna oseba PROGROS, gradbeništvo in gostinstvo, d.o.o., Vodnikova cesta 232, 1000 Ljubljana, matična številka: 6251102000

Je odgovorna,

a) ker njena odgovorna oseba [redacted] kot zakonita zastopnica pravne osebe – [redacted] ki je bila dolžna ravnati v imenu in na račun pravne osebe, delavcu [redacted] ni pravočasno in v zakonsko določenem roku zagotovila rednega izplačila sorazmernega dela regresa za letni dopust za leto 2023, to je najkasneje do 1. 7. 2023

18. 07. 2026 V soboto - priloga Večera

Stran/Termin: 2

Naslov: Inflacija Miljičev in Mescev

Naklada: 31.200,00

Avtor: Andreja Kutin

Površina/Trajanje: 228,92

Rubrika/Oddaja: EVIDENCA TEDNA

Žanr: POROČILO

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

Andreja Kutin

LAŽI IN KANDIDATURE

Inflacija Miljičev in Mescev

Da bo najbrž predsednik stranke Resnica spisal diplomo za poslanca Borisa Miljiča, za katerega se je izkazalo še, da je lagal o svoji diplomi, je bila ta teden cinična sokoordinatorica Levice Asta Vrečko. Inflacija laži okrog enega samega poslanca je končno narasla dovolj, da bo predsednik stranke, ki da ne laže, najstrožje ukrepal! "Torej, če je zavajal javnost, pomeni, da je zavajal tudi nas, in tukaj pardona ni in bomo najstrožje ukrepali zoper poslanca," je napovedal Zoran Stevanović. Ukrepal bo jeseni svet stranke. Zato se obeta zanimiva dirka ali, bolje rečeno, kontradirka, zavlačevanje do 10. oktobra, ko mine pol leta od volitev. Ker najbrž po doslej videnem na nadomestnih volitvah najbolj resnična stranka ne bi vnovič dobila mandata, bodo manevri najbrž izjemno inovativni. Sploh bomo oktobra že globoko v lokalnih volitvah, kjer je ta teden stopil na oder drugi sookoordinator Levice Luka Mesec. "Ljubljana je v zadnjih 20 letih postajala lepša, ampak ob tem se je zgodilo še nekaj, česar obstoječa ekipa v mestni hiši noče slišati in ne želi razumeti. Ljubljana postaja mesto, ki si ga vse več ljudi ne more več privoščiti. To vidim povsod okrog sebe. Cene stanovanj so se samo v zadnjih desetih letih praktično podvojile," je uvedel kandidaturo Mesec. Lahko zamaje neomajnega Jankovića? Težko, pravijo analitiki, najbrž tudi zato, ker imamo inflacijo kandidatov za ljubljanski županski stol z levega političnega pola, kar - videno že velikokrat - vodi v drobljenje glasov.

18. 07. 2026

V soboto - priloga Večera

Stran/Termin: 6

Naslov: Pomembno je, da politike ne nihajo glede na vlado

Naklada: 31.200,00

Avtor: Pranja Žišt

Površina/Trajanje: 3.925,33

Rubrika/Oddaja: INTERVJU

Žanr: INTERVJU

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA, GRADNJA STANOVANJ, CENE NEPREMIČNIN

Dr. Marta Gregorčič

Pomembno je, da politike ne nihajo glede na vlado

“V poročilu prikazujemo učinke politik skozi daljše časovno obdobje za različne vlade. Naša priporočila ukrepov se ponavljajo, kar pomeni, da vlade niso uspešne pri razreševanju ključnih razvojnih potencialov,” pravi sociologinja

Franja Žišt

V poglubljeni in temeljiti analizi Kakovost življenja v Sloveniji – Poročilo o razvoju 2026, ki so jo pripravili na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ugotavljajo, da Slovenija ohranja visoko kakovost življenja, vendar pa naraščajoči globalni pritiski, demografske spremembe, omejena prilagodljivost in nizke investicije v prihodnost omejujejo polno izkoriščanje njenih razvojnih potencialov, kar bo odločilno vplivalo na nadaljnji razvoj. O tem, kako dobro živimo v Sloveniji, kako zelo smo zadovoljni in čemu bi morali posvetiti več pozornosti, smo se pogovarjali s sourednico poročila, sociologinjo dr. Marto Gregorčič, ki se na UMAR-ju ukvarja s socialnim in družbenim razvojem.

V Sloveniji ohranjamo visoko kakovost življenja. V čem se to kaže?
“Po sintezni indeksih, ki vključujejo širši nabor kazalnikov in veljajo za kazalnike onkraj BDP, vidimo, da se Slovenija že desetletje uvršča med deset odstotkov najuspešnejših držav na svetu in v prvo tretjino držav EU. Zakaj? Predvsem zaradi močnih in razmeroma stabilnih socialnih politik, zlasti vključujočega solstva in zdravstva. Prednost so tudi naša majhnost in homogenost ter razmeroma ugodno naravno okolje. Večje krize in šoki, kot je bil kovid ali energetska kriza, so zamajali kakovost življenja na področjih, kjer nismo bili dovolj odporni, a je bil odziv politik, kot kažejo podatki, uspešnejši od povprečja EU. Hkrati živimo v vse bolj turbulentnem času demografskih, družbenih in tehnoloških sprememb. Podrobnejši podatki za posamezna področja razvoja kažejo, da se je velik del kazalnikov kakovosti življenja v zadnjih letih poslabšal in da trendi niso ugodni. A vrsta kazalnikov ostaja dobrih tudi v mednarodni primerjavi. Izjemno visoko je zadovoljstvo z življenjem, dobri smo pri kazalniku pričakovanega trajanja življenja in pričakovanih zdravih let življenja, kar prinaša napredek medicine, pa tudi stabilen zdravstveni sistem, ki kljub slabši dostopnosti in dolгим čakalnim dobam vendarle omogoča boljše zdravstveno preiskro kot v povprečju EU.”

“Slovenija se že desetletje uvršča med deset odstotkov najuspešnejših držav na svetu in v prvo tretjino držav EU. Zakaj? Predvsem zaradi močnih in razmeroma stabilnih socialnih politik, zlasti vključujočega solstva in zdravstva.”
Foto: Robert Balen

Ampak ...
“Zelo veliko kazalnikov se poslabšuje, na kar se politike niso pravočasno in ustrezno odzvale. Na primer rast nezaposlanosti, večanje dohodkovnih neenakosti, zmanjševanje dostopnosti stanovanj. Stopnja tveganja revščine, ki se meri kot 60 odstotkov mediane ekvivalentnega bruto razpoložljivega dohodka gospodinjstev, se od leta 2021 postopoma povečuje in je leta 2025 na najvišjih ravneh, primerljivih s tistimi v času ZUF-a. Socialna in solidarna družba mora ustrezno poskrbeti za tiste, ki imajo težji dostop ali ne morejo enakovredno participirati v družbi, v določenih življenjskih obdobjih, ko na primer potrebujejo dostojno pokojnino ali dodatno spodbudo za družbeno vključenost. Že vsaj dvajset let vemo, da se položaj ljudi z nizkimi pokojninami zaostčuje, predvsem položaj oseb brez polne pokojninske dobe. Poslabšuje se položaj enočlanskih gospodinjstev, gospodinjstev z nizkimi dohodki in invalidov. Čeprav je bilo tveganje revščine otrok doslej najnižje v EU, imajo otroci nizko izobraženih staršev v Sloveniji že vrsto let izrazito visoko oziroma nadpovprečno revščino v primerjavi s povprečjem EU. Posebno kategorijo predstavljajo priseljenci, tuji delavci in njihove družine, to je tretji svet v Sloveniji, prav tako nekatere etnične manjšine. Gre za celo vrsto družbenih skupin, kjer se različni vidiki izključenosti prekrivajo in kjer se strukturno pogojena prikrašanost povečuje. Nekatere ciljne skupine potrebujejo dodatne spodbude, če jih ne želimo držati v trajnem pomanjkanju oziroma socialni izključenosti.”

Z vprašanji ranljivih skupin se ukvarjate že zelo dolgo. Slovenija ima v primerjavi z drugimi

mi članicami EU nizko stopnjo tveganja revščine, ampak znotraj tega je problematičen delež prebivalcev iz ranljivih skupin, ki jih omenjate. Kako je torej pri nas biti priseljenec, enostarševska družina, otrok nizko izobraženih staršev ali pa starejši?

“Povprečen državljan v Sloveniji živi relativno kakovostno, bolje kot v povprečju EU. Vendar visoko razvite, kohezivne demokratične družbe upoštevajo tudi družbena obrobja, ki jih javne statistike pogosto niti ne zajamejo. Enočlanska gospodinjstva, gospodinjstva nizko izobraženih prebivalcev, priseljenci, upokojenci, vdove, starejše ženske, tuji delavci, nekatere etnične in druge manjšine so skupine, ki v Sloveniji živijo bistveno slabše kot v EU. Delež predstavnikov teh skupin, ki tvegajo revščino, je v Sloveniji bistveno večji kot v povprečju EU. Položaj nekaterih ranljivih skupin se že vrsto let oziroma desetletje poslabšuje, saj se sistemsko ohranjanje status quo. Pri tem je treba opozoriti, da brezdomni, izbrisani, Romi in nekatere druge marginalizirane skupine, zlasti delavci iz tretjih držav, v statističnih podatkih sploh niso zajeti. Zakaj lahko Romi v Mariboru dokončajo šolanje in se zaposlijo, kljub vsem gospodarskim in socialnim težavam, skozi katere je Maribor šel v zadnjih desetletjih, in zakaj le 12 odstotkov Romov v jugovzhodni Sloveniji konča osnovno šolo? Ti

otroci zaradi socialne segregacije nikoli ne bodo dokončali osnovne šole, še naprej bodo podvrženi mladoletnim nosečnostim, nasilju, kriminalu, preprodaji drog. Vse življenje bodo odvisni od socialne pomoči, ker se nobena politika zares ne loti razrešitve socialne segregacije oziroma romskega vprašanja v jugovzhodni Sloveniji. Drug tak primer so starejši z nizkimi pokojninami, predvsem vdove ali kmečke gospodinjke, ki so celo življenje delale, opravljale skrbstvo in reproduktivno delo, pa s svojimi dohodki ne dosega minimalnih življenjskih stroškov. Korektiv bi morda lahko do neke mere predstavljala dolgotrajna oskrba, končno vzpostavljajoč se sistem, ki bi lahko pripomogel k boljši kakovosti življenja. Opozarjam pa, da to niso skupine, za katere ne bi vedeli, da so prikrajšane. To so skupine, za katere še nismo zbrali politične volje, da jih iztrgamo iz revščine. Ohranjamo tudi velik medgeneracijski prepad, kar pomeni prikrašanost, ko številne omenjene skupine ne morejo izstopiti iz začaranega kroga revščine. Zakaj domačega tretjega sveta ne spreminimo v prvega, v naš svet, v del naše družbe? Z inkluzijo, ne le integracijo, kar pomeni politično toleranco, priznanje enakih pravic tudi drugim, od nas, lahko dosežemo velik družbeni napredek.”

Večina živi visoko kakovost življenja in je zelo zadovoljna, kažejo raziskave, a v družbi se večkrat ustvarja vtis, da je vse narobe in nam gre slabo. Čemu ta razdvojenost?

“Ne bi pogrevala stereotipov, da smo bolj pesimistični kot druge. Raziskave Eurobarometra za Slovenijo kažejo izjemno visoko zadovoljstvo, hkrati pa tudi, da v primerjavi z EU močno izstopamo po zaskrbljenosti glede zdravstvenega, pokojninskega in stanovanjskega sistema. To so tri politike, izjemno pomembne za razvoj države in kakovost

življenja prebivalcev, ki niso dovolj stabilne, dostopne, podprte ali kakovostne, da bi ljudje z lahko to rekli, da so jim dostopne ali zadostne. Te skrbi se kumulirajo z nizkim medosebnim in institucionalnim zaupanjem, večanjem socialne distance ter vse manjšo sindikalno in civilnodružbeno organiziranostjo, kar vodi v večjo individualizacijo in erozijo skupnosti. To je lahko ozadje, da za svoje osebno življenje rečemo, da smo zadovoljni, ko pa pogledamo širšo družbo ali državo, prevlada pesimizem.“

Omenili ste zdravstveni sistem, o katerem večkrat slišimo, da je tik pred kolapsom. A to ne drži, po preprečevanju umrljivosti smo enakovredni tudi najboljšim državam.

“Zdravstveni sistem je zelo kompleksen sistem vrhunskih strokovnjakov in predanih zaposlenih. Slovenija ima v javnem zdravstvenem sistemu številne prednosti. Glavna težava je morda v tem, da ga jemljemo kot samoumevna in ga ob vsaki priložnosti poskušamo reformirati in velikopotezno spreminjati. Vedno znova želimo vse vzpostaviti na novo. Ne najdemo pa ključnih odgovorov glede zdravstvene infrastrukture, kadrovskih primanjkljajev, usposabljanja, pritegovanja in zadrževanja kadra, privabljanja tujih strokovnjakov, ustvarjanja pogojev za kakovostno delo zaposlenih ter obravnave pacientov. Če pogledamo ključne kazalnike – pričakovano trajanje življenja, zdrava leta življenja, finančno dostopnost, košarico pravic –, smo izvrstni. Pri drugih kazalnikih, kot so neizpolnjene potrebe, dolge čakalne dobe, dostop do storitev, nekatere neenakosti v zdravju in podobno, pa se že vrsto let soočamo s težavami. Potrebovali bi bolj uravnotežen, trajnosten in strateški pristop k razvoju javnega zdravstva ter manj intervencijskih posegov, boljši socialni dialog s strokovnim in drugim osebjem, boljše sodelovanje raziskovalnih organizacij, če želimo vrhunsko in kakovostno javno zdravstvo, ki mora ostati primaren stebber za ohranitev kakovosti življenja naše družbe.“

Podobno kot z zdravstvom je verjetno tudi z regionalno politiko in domnevnimi velikimi regionalnimi razlikami. Razlike niso tako velike, kot jih v družbi zaznavamo.

“Tako je. Glede na to, da je Slovenija majhna in homogena država, tudi če nas prizadene naravna nesreča, običajno zajame vsaj polovico države, zato razlike, ko pogledamo sintezne kazalnike,

ne morejo biti velike. Nismo Nemčija, Francija ali Italija z različnimi političnimi, geografskimi, regijskimi in gospodarskimi realnostmi. Vendar pa je po posameznih kazalnikih slika drugačna. Na primer, pri pričakovanem trajanju življenja je razlika med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo eno leto, pri tveganju revščine pa je imela zasavska regija leta 2025 dvakrat večje tveganje revščine kot osrednjeslovenska, kjer je bilo to tveganje najnižje v državi. Spremljamo lahko dinamiko ukrepov različnih politik, tudi različnih vlad, in njihov vpliv na regionalno politiko ter učinke teh politik. Treba je skrbeti za usmerjene, strateške politike, tudi za skladen regionalni razvoj. Sloveniji primanjkuje celostnih pristopov, saj je regionalna politika neločljivo povezana s prostorsko, prometno, energetske, stanovanjske, socialno, izobraževalno, zdravstveno politiko ...“

Med kovidom se je spreminjala stopnja tveganja revščine po regijah. Ali vemo, kateri ukrepi so takrat vplivali na spremembe?

“V času kovid je država poleg obsežnih ukrepov za pomoč gospodarstvu pripravila tudi ukrepe za prejemnike socialne pomoči, upokojeince in nekatere druge skupine. To se je pri ranljivih skupinah odrazilo pozitivno, saj so lažje prebradile to obdobje. Med regijami pa vidimo, da je bila obalno-kraška regija, ki je izrazito turistična, z Luko Koper in specifičnim gospodarstvom, takrat najbolj prizadeta, ukrepi pa niso delovali, saj je imela leta 2021 rekordno, 24,8-odstotno tveganje revščine. Do leta 2025 se je tudi zaradi različnih ukrepov, kot so bili turistični boni, spustila na 15,6 odstotka, kar je blizu državnega povprečja, ki znaša 14,3 odstotka. Ti podatki sicer ne pomenijo, da so bili prebivalci v tej regiji dejansko revni, ampak veliko prebivalcev ni doseglo 60 odstotkov mediane ekvivalentnega razpoložljivega dohodka gospodinjstev; ne poznamo pa njihove stanovanjske preskrbljenosti, premoženjske situacije in tako dalje. Ker je to regija z velikim številom priseljenih in sezonskih delavcev v turističnih in gostinskih dejavnostih ter v Luko Koper, tveganje revščine sovpada tudi z drugimi dejavniki, kot so stanovanjska dostopnost, marginalizacija in diskriminacija.“

Nekdanji rektor mariborske univerze Kačič je v nedavnem intervjuju za Večer izpostavil pomen regionalnih razlik in potrebo po skladnejši kohezijski politiki.

“Potrebujemo policentrični razvoj in zmanjšanje regionalnih ter socialnih razlik, predvsem pa krepitev regionalnih potencialov. Čeprav ministrstva postavimo v različne dele Slovenije, brez večje regionalne participacije pri razvoju spremembe ne

morejo prinesiti rezultatov. Soočiti se moramo s strukturnimi izzivi, kot je trajnostna mobilnost. V Sloveniji smo rekorderji v EU po deležu življenjskih stroškov, ki jih namenimo za mobilnost, torej za avtomobile in cestne zamaške. Stanovanjska politika je ena najbolj perečih, ki se je doslej nismo celostno lotili, saj v Sloveniji več kot deset odstotkov oseb živi v hudi stanovanjski prikrašnanosti. Analize naseljevanja kažejo, da ne prihaja do centralizacije, temveč se krepi obroč okoli Ljubljane;

“Stopnja tveganja revščine se od leta 2021 postopoma povečuje in je leta 2025 na najvišjih ravneh, primerljivih s tistimi v času ZUJF-a”

nakup stanovanj se zdaj koncentrira v krajih od Kamnika do Kranja, Vrhnike in Grosuplja. Potrebujemo skladen regionalni policentrični razvoj, kjer so vse politike – stanovanjska, prometna, infrastrukturalna, socialna – ustrezno postavljene, usklajene in dopolnjuječe se. To vključuje medresorsko sodelovanje, saj morajo ministri znati usklajevati svoje politike in biti občutljivi tudi za vidike, ki morda niso neposredno v pristojnosti njihovega ministrstva.“

Kaj bi morali storiti s stanovanjsko politiko?

“V Sloveniji imamo relativno visoko, 80-odstotno lastništvo stanovanj, zato stanovanjska problematika zadeva predvsem določene družbene skupine s slabim dostopom do stanovanj. To so iskralci prvega stanovanja, mladi, ki bi se radi osamosvojili, priseljenci, ki prihajajo kot delavci, in vsi drugi, ki iščejo trajnejšo nastanitev. Omenila sem, da je približno deset odstotkov oseb v hudi stanovanjski prikrašnanosti, hkrati pa je diskriminacija najemnikov na majhnem in nereguliranem najemnem trgu ena največjih v EU. Cene stanovanj rastejo hitreje kot dohodki in hitreje kot v povprečju EU. V zadnjih letih je bilo na področju stanovanjske politike sprejetih kar nekaj relevantnih ukrepov. Najpomembnejši je, da se bo v naslednjih desetih letih 100 milijonov evrov letno namenilo za gradnjo najemnih stanovanj. A zavedati se moramo, da se stanovanjski primanjkljaj s tem ne bo zaprl, saj se soočamo z več strukturnimi izzivi hkrati. Imamo star stanovanjski fond, neprilagojen za življenje v različnih življenjskih obdobjih, soočamo se z učinki preskromnih investicij in regulacije v zadnjih desetletjih, zato so potrebni pomembni koraki v smeri energetske obnove stavb, aktivacije nenaseljenih stanovanj in gradnje novih, ureditve zasebnega najemnega trga. Z obdavčitvijo je treba ustaviti spekulativne naložbene nakupe oziroma financializacijo, da se poveča dostopnost stanovanj. Potrebni so gradnja v okviru policentričnega razvoja tudi zasebnih hiš, hitrejša pridobivanje gradbenih dovoljenj, gradnja stanovanj za različna življenjska obdobja in ne samo v Ljubljani ali na turističnih destinacijah, v skladu s potrebami skladnega regionalnega in prostorskega razvoja ter s trajnostno mobilnostjo. Tveganje revščine in socialne izključnosti vse bolj sovpada tudi s tveganjem, ali imaš dostop do stanovanja oziroma ali živiš v kakovostnem stanovanju ali ne. Glede na to, da se nepremičnine kratkoročno oddajajo, da nepremičninski trg za oddajo ni urejen, da nimamo ustrezne obdavčitve, da se dogajajo naložbeni nakupi in prazna stanovanja stojijo, ker se to bolj obrestuje kot druga vlaganja, zapiramo možnost stanovanjskega dostopa številnim, ki si želijo ustvariti dom.“

Ampak o davku na nepremičnine pa ne želimo ničesar slišati.

“V poročilu ga postavljamo med glavna priporočila, saj je potreben ne le zaradi razvoja stanovanjske politike, temveč tudi zaradi drugih sistemov socialne zaščite, predvsem zdravstvene in pokojninske blaginje.“

Kje je v sliki, ki ste jo opisovali po regijah, Maribor oziroma vzhodna kohezijska regija?

“Kakovost življenja v regijah je razmeroma uravnotežena, pri tem pa najuspešnejše regije niso nujno najbogatejše. Najboljša in najslabša regija po izbranih kazalnikih kakovosti sta v zahodni kohezijski regiji, gorenjska in obalno-kraška regija. V vzhodni kohezijski regiji razmeroma visoko kakovost življenja kljub slabšim gospodarskim kazalnikom dosega primorsko-notranjska in zasavska regija. Podravska regija je med epidemijo kovid izboljšala svoj položaj glede kazalnika tveganja revščine, a se je v naslednjih letih tveganje povečevalo in bilo leta 2025 drugo največje v državi, 17,7-odstotno, takoj za zasavsko regijo. Po izobrazbeni strukturi je podravska druga najmočnejša regija, ima pa nadpovprečen delež funkcionalno razvrednotenih območij. Kar zadeva Maribor, je negativna zgodba iz začetka devetdesetih let vendarle pripeljala do stabilnejšega razvoja, visoke stopnje zaposlenosti, a še vedno velik delež delavcev migrira v Avstrijo. Maribor se, podobno kot v številnih drugih delih Slovenije, sooča z vprašanji demokratičnega razvoja. Razvil je primer dobre prakse participativnega proračuna v Sloveniji, ki so ga njegovi aktivisti razširili tudi v druge občine. Maribor ima številne druge dobre prakse na področju socialne ekonomije, močno civilno družbo, izjemno bogato kulturno področje, gospodarsko je zelo raznolik, turizem je v razcvetu. Zato ocenjujem, da se je v zadnjih letih razvoj vidneje okrepil.“

Nekatere stvari so v osrednjeslovenski regiji vse-kakor boljše. Ampak največja kakovost življenja pa je v Gorenjski statistični regiji, drži?

“Gorenjska je ves čas relativno dobro stoječa, gospodarsko in turistično je bila že prej visoko razvita, tveganje revščine pa je ves čas najnižje ali med najnižjimi v državi. Obstajajo pa dejavniki,

“Po sinteznem indeksu trajnostne blaginje Hrvaška močno zaostaja za Slovenijo. Zaostaja tudi v bruto razpoložljivem dohodku, merjenem v standardni kupni moči, in ima večje tveganje revščine.“ Foto: Robert Balen

Dr. Marta Gregorčič

ki lahko ta razvoj oziroma dosežke poslabšajo, če ne bomo razvijali inkluzivnih politik. Gorenjska ima velik delež priselencev, ki ustvarjajo in bogatijo naše gospodarstvo, a večinoma niso deležni enakih pravic in zadostne inkluzije. Če generacij otrok staršev, ki danes delajo v Sloveniji, ne bomo enakovredno vključili v šolski sistem, kulturni razvoj in družbo, bomo zamudili pomembno priložnost ter se čez 10 ali 15 let soočali s predvidljivimi socialnimi in kulturnimi izzivi.

V predvolilnem obdobju je bodla v oči primerjava Slovenije s sosednjo Hrvaško, kjer da se cedita med in mleko. Kaj se je izkazalo v primerjavah s sosedo, ki ste jo letos še posebej vzeli pod drobnogled?

“Po sinteznem indeksu trajnostne blaginje Hrvaška močno zaostaja za Slovenijo. Zaostaja tudi v bruto razpoložljivem dohodku, merjenem v standardih kupne moči, in ima večje tveganje revščine. Vendar je po nekaterih kazalnikih uspešnejša, zato se lahko od nje tudi učimo. Na primer, relativno dobro se uvršča po kazalniku ustvarjalnosti otrok, kar je v Sloveniji velik izziv. Otroci v Sloveniji ne uživajo v učenju novih stvari in se ne realizirajo preko ustvarjalnosti. Hrvaška je dobra tudi v digitalni pismenosti, Slovenija pa je na repu EU. Razmeroma visoko ima tudi medosebno zaupanje, ki je ena od temeljnih komponent družbene kohezije, medtem ko je Slovenija pod povprečjem EU, pri institucionalnem zaupanju celo na samem repu EU. Hrvaška ima dvakrat manjši delež neizpolnenih potreb po zdravstveni oskrbi, kar je v Sloveniji velika težava, a ima tudi za 5,5 leta manj zdravih let življenja kot prebivalci Slovenije. Ko se primerjamo z drugimi državami in pogledamo zgolj določen kazalnik, moramo upoštevati, da ima vsaka država svoj sistem socialnih politik, zato je potrebna analiza učinkovitosti sistemov. Skandinavski vzorec socialnih in davčnih politik ni združljiv z našimi politikami, zato jih ne moremo le preslikovati, lahko pa ugotavljamo njihovo učinkovitost. Znotraj svojih sistemov moramo nadgrajevati in širiti potenciala za večjo odpornost.”

Ali se je od vseh kazalnikov izkazalo, da je pri nas smiselno krepiti javne sisteme, torej javni zdravstveni sistem, javno šolstvo, izobraževanje?

“Mislim, da to sploh ne sme biti vprašanje. Tudi kakovost življenja v Sloveniji ne bi bila na tej ravni, če ne bi imeli solidarnostnih sistemov, ki vključujejo tudi tiste, ki ne morejo enakovredno sodelovati v družbi. Brez javnega zdravstva in javnega šolstva ne bi bili med bolj izobraženi, z visoko vključenostjo otrok v predšolsko vzgojo ali visokošolsko izobraževanje, ter ne bi bili dolgoživa družba. Brez javnih sistemov bi se posamezniki merili po dohodku, kdo si lahko privoščijo določeno storitev ali obravnavo. Zavedati se moramo tudi javnofinančnih omejitev. Število delovno aktivnih prebivalcev se hitro zmanjšuje, potrebe dolgožive družbe pa strmo naraščajo. Sodoben način življenja poslabšuje duševno zdravje, povečuje se absentizem zaradi velike intenzivnosti dela, reprodukcijskega dela žensk, oskrbe starejših in drugih članov gospodinjstva. Smo pred velikimi izzivi, zato je potrebno dolgoročno strateško razmišljanje, kako zagotavljati vzdržnost javnih financ ter široko košarico pravic in možnosti za vse udeležence v družbi, s poudarkom na najranljivejših prebivalcih.”

Zdaj imamo bolj desno vlado, za desne vlade na splošno velja, da je takrat mogoče manj socialne države, ker so bolj naklonjene zasebnim institucijam in kapitalu.

“V poročilu prikazujemo učinke politik skozi daljše časovno obdobje za različne vlade. Naša priporočila ukrepov se ponavljajo, kar pomeni, da vlade niso uspešne pri razreševanju razvojnih potencialov, ki jih ocenjujemo kot ključne. Na primer, ukrepi v času covid-19 so bili za določene ranljive skupine pomemben blažilec tveganja revščine, ki je zdaj v porastu, politike zadnje vlade pa so vzpostavile sistem dolgotrajne oskrbe, o katerem smo razpravljali 15 let. Pomembno je, da socialne, ekonomske in druge politike ne nihajo glede na vlado, ampak uresničujemo strateške, dolgoročne usmeritve razvoja za ključne javne politike: za socialni, gospodarski in okoljski razvoj. Za strateške ukrepe so potrebni široke strokovne in javne razprave, ak-

“Smo na repu EU po tem, ali se otroci radi učijo, raziskujejo, ustvarjajo in rešujejo težje naloge. Otroci v Sloveniji ne uživajo v učenju novih stvari in se ne realizirajo preko ustvarjalnosti.” Foto: Robert Balen

tivna civilna družba, močni sindikati, ki sodelujejo v socialnem dialogu s socialnimi partnerji za trajnostno pot razvoja, kot kažejo skandinavske države. S tem bi krepili odpornost družbenih sistemov. V Sloveniji pa v zadnjem desetletju ponovno povečujemo nezaupanje med ljudmi, krepimo socialno distanco, znižujemo politično toleranco, politična kultura je vedno nižja. S kolegico Urško Sodja sva pred kratkim objavili kratko analizo, v kateri ugotavlja porast nestrpnosti do drugačnih in tudi večanje diskriminacije. Vse to so dejavniki, ki zmanjšujejo socialno kohezijo in nas vodijo k neoliberalnim vrednotam, kjer vsak posameznik skrbi zase in ne potrebuje družbe, skupnosti. Politična kultura v Sloveniji že vrsto let vodi v to smer. Po drugi strani nove tehnologije omogočajo širjenje sovražnih diskurzov, pri čemer ne ukrepamo, ne omejujemo, ne sankcioniramo. Tega zagotovo ne želimo in ne potrebujemo, zato bomo morali najti odgovor na to polarizacijo, če ne zase, pa z vidika širše umesčenosti Slovenije v globalne kontekste, ki so izrazito negotovi, zaradi česar potrebujemo odpornost države.”

Kakšna ideja, kako?

“Ja, učiti se kulture dialoga, sprejemanja drugih in drugačnih. Vrniti se k vrednotam, ki spodbujajo egalitarnost, skupnost, vzajemnost ter gradijo zaupanje s sodelovanjem. Da se učimo novih stvari, ki jih ne poznamo, samo od sebe ne pride; izhaja iz radovednosti, iz učečega se učenja, ne iz učenja na pamet. V priporočilih smo zapisali enega od ciljev oziroma izzivov: namesto učenja na pamet otrokom omogočiti transformativno učenje. To je učenje za družbene spremembe. Družba ni statična, v vsakem trenutku se spreminja in se bo spreminjala. Vprašanje pa je, v kolikšni meri naše politike tem spremembam sledijo in ali jih lahko demokratično upravljajo, torej upravljajo v korist razvoja celotne družbe.”

Nekateri kazalniki v povezavi z mladimi, ki jih omenjate, niso spodbudni. Nizka je uporaba interneta v šoli pri delu za šolo, zaskrbljujoče je, da smo po deležu dijakov, ki uživajo v učenju novih stvari, zadnji med vsemi anketiranimi državami.

“Tako je. Vzrok je v pogledih na uporabo novih tehnologij, umetne inteligence in digitalno pismenost. Nove tehnologije lahko krepijo ustvarjalnost in postajajo kakovostno orodje za učenje, lahko pa slabijo duševno zdravje, poglobljajo razlike ter krepijo sovražni govor. Vprašanje je, kako k temu pristopimo. Ker smo na ravni države zelo

slabi v digitalni pismenosti in uporabi digitalnih orodij, nismo dovolj usposobljeni za delo z mladimi na tem področju. Ob skromni domisljiji in nizki ustvarjalnosti otrok se drastično poslabšuje bralna pismenost. Bralna in digitalna pismenost med mladimi, spretnosti mladih glede trajnosti, ekologije, državljanske participacije ter sprejemanja drugih in drugačnih, vsi ti vidiki so v primerjavi z EU izjemno šibki. Otroci imajo skromne čustvene in socialne veščine, ki jih potrebujejo za razvoj in življenje. Tudi pri odraslih se kažejo nizka bralna, funkcionalna, finančna, zdravstvena in digitalna pismenost; pri vseh smo pred velikimi izzivi. Govorimo o vključujoči, trajnostni, dolgoživi družbi, ne da bi razmišljali, da za to potrebujemo vseživljenjsko učenje, ne samo za trg dela, ampak tudi za tretje in četrto življenjsko obdobje ter kulturo sobivanja, če nečemo določenih skupin ljudi potiskati izven družbenega delovanja.”

Cene stanovanj rastejo hitreje kot dohodki in hitreje kot v povprečju EU

Potrebujemo reformo šolskega sistema?

“Reforme imamo nenehno, potrebujemo pa stalno strokovno spremljanje in prilagajanje učnih programov ter sistemov za potrebe 21. stoletja in velike izzive prihajajočega desetletja. V Sloveniji so 15-letniki pri naravoslovni pismenosti med najboljšimi v EU. Bomo to lahko ohranili brez matematikov,

fizikov, biologov, predavateljev računalništva in brez predmeta računalništvo? Kakovosten kader ne more iti samo v gospodarstvo ali tujino, potrebujemo ga tudi v šolstvu. Potrebujemo transformativno učenje, da se učimo, kako živeti v skupnosti, razvijati in uresničevati nove ideje ter prispevati k skupnosti. Ne potrebujemo učenja družbene izolacije, osame in tega, kako uspeti čez noč, kar obljublja neoliberalizem. Moramo znati sobivati in to mora biti praksa, ki se uresničuje v razredih, zato potrebujemo avtonomijo učiteljev, drugačno vrednotenje pedagoških poklicev ter izboljšanje odnosa med učitelji in učenci. Učitelje je treba opremiti, da lahko otroke, ki prihajajo iz drugih držav in kultur, z inkluzivno pedagogiko vključujejo v družbo. Najprej pa se moramo nehati učiti na pamet in otroke siliti v nekaj, kar jih odvraca od učenja, saj se na ta način ne morejo ničesar naučiti.”

Po podatkih sodeč, je najbolj zagoneten izziv prihodnjih let najbrž demografska slika in pomanjkanje zaposlenih. Drži?

“To je eden večjih izzivov zadnjih 30 let. UMAR je pred skoraj desetimi leti pripravil Strategijo dolgožive družbe, ki se ni zaživila v akcijskih načrtih. Potrebe na trgu dela se rešujejo stihistično, namesto strateškega pridobivanja kadrov za ustvarjalno razvojno družbo, ki ne bo le izvajala, ampak tudi ustvarjala. Ne le dodane vrednosti, temveč tudi produkte in storitve, potrebne za prihodnost naših družb. BDP lahko dvigujemo preko vojaške industrije, nadaljnega uničevanja naravnih virov ali bolj inovativno, za prihodnje potrebe in izzive razvoja družb. Kaj naše družbe v dani globalni zgodovinsko-politični konstelaciji potrebuje, je odgovor na vprašanja: kaj bomo ustvarjali, kako, s katero delovno silo, koga bomo privabili? Koliko procesov lahko avtomatiziramo, kaj lahko pomaga digitalizacija? Priselencem kršimo številne delavske in druge pravice – mnogim uničujemo dostojanstvo, družine, povečujemo njihovo zadolženost s privabljanjem iz tretjih držav, da tu opravljajo nizko plačana dela, brez zadostnega inšpekcijskega nadzora. Ne le v gospodarstvu, tudi pri socialnem razvoju imamo veliko pomanjkanje. Dolgotrajna oskrba, skrbstvena dela, zdravstvo – na vseh področjih bi morali strateško privabljati, usposabljati in preusposabljati kadre. V Sloveniji se bo v naslednjih stirih letih spremenilo 37 odstotkov spretnosti zaposlenih, zato bi morali že za obstoječe zaposlene ogromno vlagati, ne le finančno in ne le država, tudi podjetja, celoten ekosistem, če želimo iti v korak s časom na področju medicine, zdravja ali gospodarstva, z novimi tehnologijami. To so ključna vprašanja za področje trga dela, a niso edina. Smo sredi demografskih sprememb,

stanovanjske krize, mobilnostnega kolapsa, ne razmišljamo, da nadpovprečno umiramo zaradi onesnaženosti zraka s trdimi delci ..."

Leta 2050 bomo imeli 145 tisoč delovno aktivnih ljudi manj, kar je za mestni občini Maribor in Nova Gorica manj ljudi.

"Zato potrebujemo starosti prijazno upravljanje zaposlenih. Za ilustracijo pogledajmo, kakšne pokojninske politike smo imeli v zadnjih desetletjih. V nekem obdobju smo predčasno, nato prisilno upokojevali, zdaj podaljšujemo delovno dobo in po novem naj bi ohranjali zaposlene, ki jim bodo izplačevali tudi pokojnine. To so zelo nekonistentne politike trga dela in upokojevanja ter so izjemno slabe za razvoj. Ljudje so neenako obravnavani in tudi diskriminirani glede na obdobje svoje delovne aktivnosti. Ali se zaposlujejo v času finančne krize, ali sploh lahko dostopajo do trga dela, ali čakajo na boljše čase. V Sloveniji se zelo mačehovsko obnašamo tudi do mladih. V vsaki krizi jih pustimo ali porinemo s trga dela, kljub demografskim trendom in potrebi po dodatni delovni sili. Nekaj moramo narediti tudi glede tega, kdaj mladi zaključujejo študij, kam jih usmerjamo, kje so potrebe na trgu, kako jim omogočiti kakovostno in varno zaposlitev, da se lahko osamosvojijo in si postavijo svoje življenjske cilje. Na drugi strani imamo starajočo se delovno silo. Zelo malo naredimo, premalo vlagamo v kakovost njihovih delovnih mest, da bi jih zdrave in dela zmoglo zadržati na trgu dela."

Odnos do tujih delavcev pa je, milo rečeno, neprimeren. Kako ga spremeniti?

"Do nedavnega nam je šlo na roko, da smo lahko črpali iz balkanskega bazena poceni delovne sile; jezikovne in kulturne ovire so bile manjše, njihova povezanost in socialna omrežja močnejša. Najprej so bili deležni diskriminacije, neenake obravnave, prekrškov, kršitev in zlorab. Danes prihaja vse več delavcev predvsem s Filipinov, iz Nepala in Indije, iz kulturno povsem različnih okolij, pogosto z visokim tveganjem dolžniškega izkoriščanja, pri čemer niso seznanjeni z delavskimi in drugimi pravicami v Sloveniji. Deset tisoč oziroma odstotek celotne delovne sile prihaja tudi preko podjetij oziroma zaposlovalnih agencij s sedežem na Hrvaškem, zato niso seznanjeni s slovensko zakonodajo. Glede tega bi morala država ukrepati, postaviti ustrezne okvire, okrepiti sindikalno podporo in zagovorništvost, da do zlorab, diskriminacije, nasilja, kršitev in neplačevanja za delo ne bi prihajalo. V zadnjih letih se je močno povečal starizem, predvsem pa socialna distanca, ki se kaže v nesprejemanju drugih in drugačnih – od tujcev, oseb LGBTIQ+ in žensk na vodilnih položajih do priseljencev, tj. tujih delavcev, ter drugih skupin. Razi-

skave kažejo jasno ambivalentnost – želeli bi tuje delavce, ker nam pomagajo krepiti gospodarstvo in zasedajo nizko plačana delovna mesta, ne bi pa želeli, da izražajo svoj način življenja, kulturo ali da bi imeli vpliv na svoje življenje. Delavci, ki jih sprejemamo v Sloveniji, moramo, če si ne želimo dolgoročne škode, čim prej vključevati, predvsem pa otrokom zagotoviti inkluzivno izobraževanje. Le tako bomo dolgoročno vlagali v kakovostno delovno silo in ne bomo ustvarjali socialnih bomb. Veliko lahko naredimo tudi pri priseljenkah, ki so bistveno manj vključene na trg dela, morda tudi z izobraževanjem; ko vključujemo matere, bolje vključimo tudi otroke. Delavci iz tujine niso turisti, ki pridejo in odidejo, zato bi morali graditi na dolgoročnih migracijah, sprejemanju drugih in drugačnih, za vzdržnost socialnega sistema, finančno stabilnost države in zaradi demokratičnih vrednot, saj upam, da ne bomo postali avtoritar in ali popolnoma neoliberalna država, ki uporabi tisto, kar potrebuje, in zavrzte tisto, česar ne."

Delati več ali delati boljše? Pogovarjamo se o skrajšanem delovnem času, tehnologijah ...

"Raziskave kažejo, da si ljudje želijo delati manj. Intenzivnost dela je v Sloveniji zaradi ključnih gospodarskih panog zelo velika, avtomatizacija in digitalizacija pa sta prepočasni. Če smo mislili, da bodo nove tehnologije zmanjšale intenzivnost dela, raziskave kažejo, da se je ta z novimi tehnologijami še povečala. Iz tega izhajata tudi slabšanje zdravja starajoče se delovne sile in rast absentizma. Vlaganje v delavca, kakovost delovnega mesta, njegovo dobro počutje, znanje in zavzetost bi moralo biti prioriteta. Do zdaj temu nismo namenili dovolj pozornosti. Zadnje raziskave kažejo nekoliko boljše sliko na področju kakovosti delovnih mest, a se pojavljajo tudi novi trendi, kot je platformizacija trga dela. Platformizacija in algoritemsko upravljanje zaposlenih vstopata v številna klasična podjetja, saj sta to učinkovita sistema za zmanjšanje stroškov in hitrejšo upravljanje zaposlenih. Zakonodaja na tem področju v Sloveniji izrazito zaostaja. Do konca leta mora vlada sprejeti ustrezno zakonodajo zaradi evropske direktive, kar bi lahko zmanjšalo tudi rastočo prekarizacijo zaposlenih, ki v zadnjih letih narašča kljub velikemu pomanjkanju delovne sile."

Ključna omejitev hitrejšega gospodarskega dohitevanja razvitejših držav je nizka rast produktivnosti, ugotavljate. Menedžerji pri nas bi imeli višje plače, napovedana socialna kapica bi jim to omogočila. Ampak ali bodo znali bolje organizirati delo, prodajati svoje produkte?

"Potrebujemo večjo produktivnost, vendar se mora ta odražati tudi v boljši kakovosti delovnih

mest, usposabljanju in preusposabljanju zaposlenih, v družbi ustvarjalcev in ne le izvajalcev ter v izboljševanju kakovosti življenja. Produktivnost je ključna tudi za vzdržnost in kakovost socialnega razvoja. Številne študije opozarjajo, da se visoka produktivnost ne preliva samodejno v socialni razvoj, temveč so za to potrebna podjetja z družbeno in trajnostno odgovornostjo, podjetja, ki upoštevajo demokratične in participativne delovne procese ter inovativne demokratične načine so- upravljanja zaposlenih. Kjer zaposleni niso zgolj izvajalci delovnih nalog, temveč soustvarjalci razvojnih usmeritev podjetja, produktivnostni dobički pa se odražajo tudi v višjih plačah, boljših delovnih pogojih, večji socialni varnosti in širšem družbenem blagostanju ..."

V Sloveniji smo rekorderji v EU po deležu življenjskih stroškov, ki jih namenimo za mobilnost, torej za avtomobile in cestne zamaške

no razpravo in socialni dialog, v katerem sodeluje tudi civilna družba. To je edina demokratična pot snovanja konstruktivnih sprememb. Konkretni zakon posega na zelo različna področja, zato je trenutno težko oceniti, kakšne bodo posledice. Jasno pa je, da odpira veliko postopkovnih in ustavnopravnih pomislekov. Vprašanje je tudi, kdo je lahko zaradi predlaganih sprememb diskriminiran. Za gospodarski in družbeni razvoj ter visoko kakovost življenja je pomembno, da imamo dolgoročne strateške usmeritve politik, ki jih pripravijo strokovno najbolj usposobljeni kadri brez politične prtljage in v najširšem družbenem dialogu. Le strateške politike lahko gradijo zaupanje in tesno sodelovanje vseh resorjev."

Od nekdanje ste se veliko ukvarjali s sovražnim govorom, ki so ga danes deležne tako ranljive skupine, ki ste jih prej omenjali, kot politični aktivisti, ki si prizadevajo za izboljšanje razmer. V kratki analizi, ki sem jo omenila, ugotavljam,

da je sovražni govor v Sloveniji razširjen in da se javni diskurz zaostuje. Število kazenskih postopkov je relativno majhno, kot pri vseh drugih zadevah, kjer je pomanjkljiv nadzor. Kljub novemu zakonu EU o digitalnih storitvah, ki omogoča odstranjevanje sovražnih vsebin, in novemu zakonu o medijih, ki omogoča zamejevanje širjenja sovražnega govora, nimamo konkretnih ukrepov za odstranjevanje sovražnih vsebin in sankcioniranje kršiteljev. Nove tehnologije nam bodo omogočile boljše kakovost življenja le, če bomo razmišljali tudi o njihovih pasteh. Družbeni mediji in digitalni svetovi pa so prostor socializacije otrok in povezovanja mladih, ki jih lahko uporabljajo za krepitev svoje ustvarjalnosti, lahko pa jim služijo kot orodje za trpinčenje vrstnikov. Kdo je lahko sankcioniran zaradi sovražnega govora in kdo sankcionira? Sama sem se morala zaradi branjenja demokratičnih načel in zoperstavljanja sovražnemu govoru braniti na sodišču. Štiri leta po tem, ko sem dokazala nedolžnost, se je moj tožnik izkazal za ustanovitelja Stajerske varde in bil za svoja dejanja obsojen. Kot aktivistka se ne bi smela nikoli znajti na sodišču zaradi preprečevanja sovražnega govora in opozarjanja na organizirano sovražnost. A ker državne institucije ne opravljajo temeljne naloge, to je demokratizacija družbe, to počnejo aktivisti in za to plačujejo tudi določeno ceno. Hkrati pa to ni le vprašanje državnih institucij, temveč tudi podjetij, gospodarstva, medijskih hiš, tako kot finančna pismenost ni le vprašanje države, ampak tudi bank in zavarovalništva. V tujini so te odgovornosti bistveno bolj vseprisotne kot pri nas. Vsaka entiteta, vsak gospodarski ali drug subjekt je že po ustavi odgovoren za to, da ne reproducira sovražnega govora in ne spodbuja k nasilju, zato je odgovornost za odpravljanje sovražnosti na vseh družbenih subjektih. Zakonodaja je napisana, treba jo je uporabiti. Mi pa nismo dovolj aktivni državljani, zakonodaje ne uporabljamo in zaradi tega nam stvari uhajajo iz rok."

Včasih ste bili politična aktivistka. Bi se morali bolj politično aktivirati oziroma pogrešate več družbenega angažmaja v družbi?

"Vsaka družba potrebuje močan politični angažma državljanov, saj je demokracija trajen politični proces skupnosti. Potrebovali bi manj kričanja na ulicah in več demokratičnega diskurza, več strokovne in civilnodružbene participacije, mreženja ter povezovanja. Glasnost je potrebna pri kršitvah, zlorabah, odvzemu dostojanstva in seveda proti genocidom, vojam in nasilju. Za razvoj pa sta potrebna tudi povezovanje in gradnja trajnostnih ter dolgoročnih politik. Politični angažma državljanov je edina pot do demokratične in kohezivne družbe ter širših družbenih sprememb, ki jih potrebujemo."

Sama sem dve desetletji sodelovala z različnimi organizacijami in marginaliziranimi skupinami, ko se je Slovenija soočala s pomembnimi političnimi vprašanji. Želela bi si, da bi bili bolj uspešni, a demokratičnost pomeni participacijo v vsakdanjem življenju, usmerjanje razvoja, soustvarjanje, sooblikovanje in lastno realizacijo v tem razvoju. Vsak dan imamo možnost, da se aktiviramo in samorealiziramo za boljši svet. Zdaj sem v takem življenjskem obdobju, ko se lahko realiziram le na določenih področjih. A tudi v okviru UMAR-ja se trudim v večji meri osvetljevati socialne, družbene in kulturne vidike razvoja, saj menim, da jih potrebujemo in da bi jih poleg politikov morale boljše poznati tudi različne druge institucije v državi."

A kdorkoli se danes izpostavi za skupno dobro, pa naj gre za Greto Thunberg ali pa Niko Kovač, je takoj tarča napadov, tudi sami opozarjate, da se diskurz zaostuje.

"Diskurz se zaostuje. Aktivizem zahteva celega človeka 24 ur na dan, sedem dni v tednu. Brez močne podpore široke mreže civilnodružbenih gibanj se posameznik lahko utopi v poplavi napadov, izsiljevanj in zastraševanj. Posameznik težko sam nosi družbene spremembe, gibanja pa jih lahko, zato sta mreženje in krepitev organizacij za bolj demokratičen in pravičen družbeni razvoj ključna."

"BDP lahko dvigujemo preko vojaške industrije, nadaljnjega uničevanja naravnih virov ali bolj inovativno, za prihodnje potrebe in izzive razvoja družb." Foto: Robert Balen

18. 07. 2026 <https://www.24ur.com/>

Stran/Termin:

Naslov: Kdo najbolj izkorišča zelene milijone?

Naklada:

Avtor: Neža Steiner

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

HTML LINK

24

UR

NOVICE ŠPORT POP IN POPKASTVREME SVEŽE TV ODDAJE/OYO MAGAZ

Slovenija

Črna kronika

Tujina

Gospodarstvo

Znanost in tehnologija

Fokus

Inšpektor

Svet

NOVO

13.02

Lepa Brena z družino uživa na novi luksuzni jahti

INŠPEKTOR

Kdo najbolj izkorišča zelene milijone?

Ljubljana, 18. 07. 2026 13.46 ↻ pred eno minuto ⌚ 7 min branja 0

AVTOR:

Neža Steiner

Facebook

X

Instagram

LinkedIn

Print

Družina Kešpret iz Velikega Gabra v praksi dokazuje, da se zeleni prehod splača. S sončnimi paneli in dvema električnima avtomobiloma letno privarčujejo več tisoč evrov. Na drugi strani so stanovalci bloka na Bilečanski ulici s pomočjo subvencije obnovili fasado. Stroški ogrevanja so pozimi padli, poleti pa se stene ne pregrevalo več. Država za zeleni prehod samo iz podnebnega sklada namenja 830 milijonov evrov. Kdo ima od njih največje koristi in kdo ustvarja največje dobičke?

VSI SMO TU

VOYO

29°C

SOB NED PON TOR

Ljubljana

11km/h JV

29°C28°C26°C24°C

POP KAST

24ur.com

Apple Podcasts

Spotify

VEČ +

SLOVENIJA

Ko zaradi sproščenega vzdušja in zabav hitreje popustijo zavore

Press CLIPPING d.o.o., pressclipping.si
Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

20

Za družino Kešpret iz Velikega Gabra je zeleni prehod že zdavnaj postal vsakdan. Dva električna avtomobila - s katerima letno prevozijo kar 70 tisoč kilometrov - polnijo z lastno sončno elektrarno na strehi. Stroške so drastično znižali. "Pri temu avtu nekje 5 do 6 tisoč evrov prihranka na leto, pri temu nekje 2.500, ker dela manj kilometrov. Pri dizlu smo bili nekje na 10 evrih na 100 kilometrov. Razlika je jasna," pojasnjuje Matija Kešpret.

Pogoj za tako poceni vožnjo sta lastna hiša in lastna polnilnica. Strokovnjak za mobilnost **Andrej Brglez** opozarja, da so ljudje v blokih v povsem drugačnem položaju. Če si odvisen od javnih polnilnic, so cene polnjenja precej višje. "Tu nekje govorim na pamet, ampak ne zgrešim veliko, če si kupi subvencionirani električni avto in živi v bloku in polni na javnih polnilnicah, potem 100 kilometrov prevozi za 8 do 11 evrov, če polni na hitrih polnilnicah plača 12 evrov. Čisto druga slika. In če tanka dizel, potem prevozi za 8 evrov. Očitno gre svet v smer, da 100 kilometrov ne bomo več prevzeli vsi za isti znesek."

Milijonske spodbude za e-mobilnost

Država je prek Borzena v dveh letih razdelila 63 milijonov in pol evrov ter tako subvencionirala nakup prek 11.400 vozil. Večino denarja, dobrih 41 milijonov, so dobili posamezniki. Največ subvencij je država izplačala za nova vozila do 35 tisoč evrov, ki so prinesla najvišje spodbude. Tistih najdražjih - nad 45 tisoč evrov - je bilo le nekaj odstotkov.

Vročinski valovi v mestih

Da so državne spodbude ključne tudi za večstanovanjske stavbe, kaže primer soseske na Bilečanski ulici v Ljubljani. Stanovalci so za celovito prenovo fasade odšteli okrog 450.000 evrov, Eko sklad jim je povrnil 55.000 evrov, pojasnjuje eden izmed ključnih pobudnikov prenove **Goran Žarič**. "Od leta 2007 2008 smo postopoma prenavljali različne stvari. Potem je bila leta 2016/17 na vrsti fasada in stavbno pohištvo. Praktično vse stvari, ki so bile dotrajane po štiridesetih in petdesetih letih, smo sanirali."

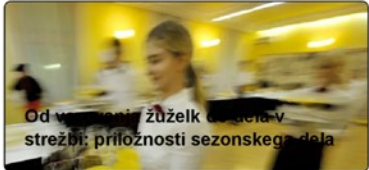
Prenova se jim pozna tako pozimi – ko so stroški ogrevanja padli za četrtno – kot poleti, saj se stene več ne pregrevajo. Kljub temu pa brez klimatskih naprav v vročih mesecih skoraj ne gre več, predvsem pri starejših. Goranu se je mesečni račun za elektriko zaradi hlajenja v najbolj vročih mesecih povečal za več kot dvajset odstotkov. Konkretno: s 44,5 evra v maju na 54,5 evra v juniju.

Vročinski valovi najbolj ogrožajo socialno najšibkejše. Energetski svetovalec **Damjan Hohnec** iz mreže ENSVET, ki deluje v okviru Eko sklada, vsakodnevno obiskuje slovenske domove na terenu in opisuje težke razmere. "Recimo, da imamo plesen, vlago, puščanje strehe, tudi netopirje sem videl v stavbi. Včasih se grejejo majhne peči, samo na eno sobo ogrevajo. Ko se enkrat to sanira, da pridejo na tisti minimum, ki je

NAJBOLJ BRANO

- SLOVENIJA**
ANIMACIJA: Na Primorskem možen močnejši nevihtni sistem: nalivi, vetrovni stržen, toča
- TUJINA**
Podajali so si ročno bombo, eden umrl
- SLOVENIJA**
Med zastojem otrok sedel sredi avtoceste, nekateri pa z vozičkom na sprehod
- TUJA SCENA**
Lepa Brena z družino uživa na novi luksuzni jahti
- TUJINA**
Spahn vztraja: Ni prepovedano postati starš z nadomestnim materinstvom

potreben za življenje. Nenazadnje pa na koncu tudi se zmanjšajo stroški ogrevanja."

V Evropi zaradi vročinskih valov vsako leto umre več tisoč ljudi, samo letos že prek 10 tisoč. Kot izpostavlja dr. **Jonas Sonnenschein** iz Umanotere, so najbolj ogrožene starejše ženske, ki živijo v bloku. "To je ena glavna skupina energetske revnih, si ne morejo privoščiti klimatske naprave in potem umrejo prezgodaj."

Ranljiva gospodinjstva

Preko Eko sklada lahko tisti v najtežjih socialnih stiskah za nujne sanacije stavb prejmejo celo stoodstotno subvencijo. To pomeni, da za izvedene ukrepe ne potrebujejo lastnih finančnih sredstev. Kaj Eko sklad nudi socialno najšibkejšim in koliko lahko konkretno dobijo? Eko sklad krije stroške za toplotno izolacijo, zamenjavo oken, vrat, vgradnjo lokalnega prezračevanja, zamenjavo starih kurilnih naprav.

Danes lahko gospodinjstvo za celovito energetske prenovo svoje hiše ali stanovanja prejme do 18.000 evrov nepovratnih sredstev. Ta znesek v celoti pokrije stroške materiala in dela. Posebna pravila veljajo za tiste, ki živijo v večstanovanjskih stavbah: ko se etažni lastniki v bloku odločijo za skupno obnovo fasade ali strehe, Eko sklad socialno ogroženim prebivalcem njihov pripadajoči delež stroška v celoti krije neposredno, kar pomeni, da jim za prenovo bloka ni treba prispevati lastnih prihrankov.

Naložba v sončno elektrarno

Dr. **Tomi Medved** s Fakultete za elektrotehniko kljub izzivom poudarja, da se investicija v samooskrbo dolgoročno še vedno splača. "Če vam nekdo danes ponudi 200 evrov večjo plačo, bo teh 200 evrov čez 20 let zaradi inflacije vredno mogoče samo 20 do 50. Na drugi strani, če v tem trenutku naredite investicijo in prihranite 200 evrov v tem letu, boste čez 20 let prihranili najverjetneje 400 do 500 evrov zaradi tega, ker stroški energije vedno naraščajo in potem posledično je vaš prihranek večji."

Slovenija je na področju sončne energije naredila velik preskok. Med letoma 2021 in 2025 smo doživeli razcvet sončnih elektrarn, saj se je njihovo število pri gospodinjstvih povečalo za več kot štirikrat, na skoraj 59 tisoč. "Po ukinitvi net meteringa so se seveda inštalacije ustavile skoraj totalno, vendar se je z novimi subvencijami za kombinacijo sončne elektrarne in baterij zadeva zopet oživila oziroma se oživlja."

In koliko je bilo subvencij za sončne elektrarne? Pod staro shemo letnih neto meritev je Borzen v treh letih izplačal subvencije za 13.225 elektrarn v skupni višini 12,8 milijona evrov. Pri novih subvencijah za naprave brez letnih neto meritev so izplačali za 1.350 elektrarn. Izplačali so tudi subvencije za 474 električnih hranilnikov.

Matija Kešpret, ki je svojo elektrarno postavil pod starimi pogoji, pojasnjuje, da se mu je 20.000 evrov vredna investicija - po odšteti subvenciji - povrnila v petih letih. "Danes imamo praktično brezplačno elektriko, s katero ogrevamo 270 kvadratnih metrov veliko hišo, jo poleti

Oblikuj in zmagaj. **Splača se.**

OGLAS

Od ideje do ceste: tvoj dizajn lahko postane pravi Lidl kolesarski dres

OGLAS

Vročinski val doma: kaj lahko naredite še danes, da bo stanovanje manj pregreto

Mož, ki naj bi sedel na steklenico in razbil Jugoslavijo

FREE STYLE

OGLAS

Največja napaka pri nakupu kolesa

Skaf Turke našli žganje: kako je afganjska vojska premagala samo sebe

STANJE NA CESTAH

NESREČE (0) ZASTOJI (14) OVIRE (17)

Trenutno ne beležimo nesreč

VEČ O CESTAH

E-NOVICE

ŠALA DNEVA

Po nogometni tekmi je novinar opravil intervju z edinim strelcem: "Kako se počutite?" "Nekoliko sem utrujen, toda srečen. Dal sem štiri gole, in to vse z glavo!" "In kakšen je

1055 417

ANKETA

Za koga boste navijali v finalu svetovnega

hladimo in hkrati polnimo dve vozili."

Zeleno zavajanje: 'večglava pošast'

Zelene barve in obljube na embalažah pogosto ustvarjajo lažen vtis, da kupujemo okolju prijazen izdelek. Temu pravimo zeleno zavajanje. Eva Frass, direktorica naročnikov pri Pristopu, opozarja, da je zeleno zavajanje postalo izjemno prefinjeno in deluje kot večglava pošast. *"Zeleno zavajanje je zavajanje potrošnikov o tem, kako zelo trajnosten je nek produkt, storitev ali podjetje. Koliko dejansko blagovnih znamk trdi, da ima oblačila iz organskega bombaža, na koncu ga ima samo neke 10 oz. 15 % v samem oblačilu."*

prvenstva v nogometu?

- ☐ za Španijo
- ☐ za Argentino
- ☐ ne bom gledal, me ne zanima

Moški

Ženska

 Izjemna čast: Slovenci bodo sodniki v finalu svetovnega prvenstva

In največja past zelenega zavajanja? *"Zeleno zavajanje je pripeljalo do tega, da potrošnik ne zaupa trajnostnim praksam."* Eva Frass izpostavlja tudi nov trend, ki se imenuje greenhushing oziroma zeleno prikrivanje. *"To pomeni, da minimalno komunicirajo neke trajnostne dosežke, prizadevanja, investicije ali jih pa celo prikrivajo zaradi tega, da bi se podjetja izognila bolj podrobnemu pregledu. To pomeni, da oni še vedno vlagajo v razogljčenje, ampak dejansko tega ne komunicirajo zaradi političnih in javnih pritiskov."*

Konec septembra v veljavo stopa nova evropska direktiva, ki naj bi naredila konec splošnim trditvam brez dokazov.

V rubriki 24UR Inšpektor danes ob 19. uri razkrijemo rezultate skritega nakupa hrane in kozmetike z Zvezo potrošnikov Slovenije. Kakšne izdelke smo našli na trgovskih policah? Koliko je zavajanja?

Kdo ustvarja dobičke?

Za celotno zeleno preobrazbo bo država v treh letih samo iz podnebnega sklada namenila 830 milijonov evrov. Glavnina denarja - 375 milijonov - za trajnostno mobilnost, nato za razogljčenje gospodarstva, za energetske prenove stavb in zmanjševanje energetske revščine, za obnovljive vire energije in prilagajanje na podnebne spremembe.

V slabih dveh letih je bilo - po podatkih ministrstva za infrastrukturo -

izplačanih dobrih 170 milijonov evrov, od tega je šel levji delež - 74 milijonov - za krepitev elektroenergetskega omrežja.

Ključno vprašanje: se zeleni prehod spreminja v zlato jamo za izbrane? Sonnenschein poudarja, da okoljske dajatve, če upoštevamo inflacijo, danes niso višje kot pred dvajsetimi leti ob vstopu v Evropsko unijo. Rekordni zaslužki, ocenjuje Sonnenschein, ležijo drugje. *"Če gledamo profite trgovcev z naftnimi derivati, imajo rekordne dobičke in tukaj mislim, da je večja težava kot na zelenem delu gospodarstva."*

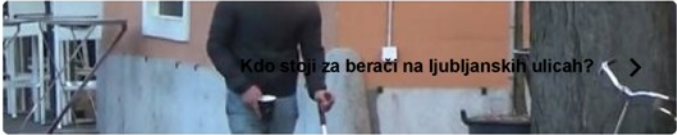
Pet elektro distribucijskih podjetij pa bo svojim lastnikom čez poletje razdelilo več kot 16 milijonov evrov dividend. Resda so ista podjetja lani v omrežje vložila preko 160 milijonov evrov.

Neža Steiner

ZELENI PREHOD SUBVENCIJA ELEKTRIČNI AVTOMOBILI SONČNE ELEKTRARNE
ZELENO ZAVAJANJE

20. 07. 2026 Slovenske novice

Stran/Termin: 24

Naslov: Polnjenje pred bloki večplasten problem

Naklada: 36.290,00

Avtor: Gašper Boncelj

Površina/Trajanje: 704,86

Rubrika/Oddaja: OBRATI

Žanr: POROČILO

Gesla: UPRAVNIK

Polnjenje pred bloki večplasten problem

Zlasti so problematična starejša naselja, kjer že parkirišč ni dovolj; rešitev za električne polnilnice na parkiriščih bi bila morda javno-zasebno partnerstvo

Pred bloki je najprej treba urediti lastništvo parkirišč, šele potem je mogoče razmišljati o ureditvi polnilnic za e-avtomobile.

FOTO: DEJAN JAVORNIK

Kdor živi v bloku, avto lahko polni na javni polnilnici, a tam je polnjenje dražje kot doma. Temu bi lahko rekli neke vrste diskriminacija, kajti če imamo bencinski ali dizelski avtomobil, gorivo lahko natočimo le na črpalke, torej je cena za vse enaka. Pri večstanovanjskih objektih so v novogradnjah stvari glede električne polnilne infrastrukture že lažje, saj jih že načrtujejo tako, da je možna ureditev polnjenja. Veliko bolj zahtevno je to v starejših blokovskih naseljih. »Ne gre le za postavitve polnilnic, ampak še za marsikaj drugega. Če imamo na

primer blokovsko parkirišče s sto parkirnimi mesti in bi radi na dvajsetih imeli možnost električnega polnjenja, se pojavi kar precej vprašanj. Prvi problem je že to, da marsikje šele rešujejo lastništvo parkirišča, kar je nepremičninsko-pravna zadeva,« pravi **Lovrenc Švegl**, direktor Etrela, ki razvija in izdeluje polnilnice za električna vozila. »Če je parkirišče v občinski lasti, bi to uredila občina in recimo ponudila električno polnjenje po neki tarifi, ki naj bi bila nižja od ponudnikov na javnih polnilnicah. A tu je meja tanka, saj se mora tudi občini to splaćati.« Bolj zapleteno je, nadaljuje, če so lastniki parkirišča

stanovalci, saj morajo skupno infrastrukturo bržkone financirati sami, se z vsem tem ukvarjati in si stroške porazdeliti. »Tu bo verjetno dogovor zahteven,« meni Švegl.

Investicija ni majhna. Po sogovornikovih besedah se polnilnice AC za počasno polnjenje (z močjo 11 ali 22 kW) že lahko kupi, to še ni tako drago, toda pod starejšimi parkirišči so večinoma neke osnovne cevi, ki verjetno niso prilagojene za količino potrebnih kablov. Ti niso poceni. Ko se lotimo tega in ko moramo urediti še priklop, je potrebnih veliko gradbeno-inštalacijskih del. »Če pogledam zelo čez prst, bi ob predpostavki,

da je na voljo zadostna priključna moč, za kakih 20 polnilnih mest to stalo kakih 250 tisoč evrov,« pravi Švegl in nadaljuje: »Vendar je priključna moč v starih blokih nizka, verjetno bi jo bilo treba povečati. Če je potrebna postavitve dodatne transformatorske postaje, so stroški višji še za kakih 200 tisoč evrov. Hitro se pojavi vprašanje, kdaj se bo takšna naložba povrnila.« Kot razloži, je v primeru polnilnice v lastni hiši sistem razmeroma enostaven, potrebna je le neka povezljivost, aplikacija. »Na parkiriščih pred stanovanjskimi bloki in tudi tistih, kjer so delovna mesta, pa je polnilna infrastruktura dostopna več uporabnikom, gre za zaprto (poljavno) skupino. V tem primeru je treba imeti neki zaledni sistem, program, ki bo moč polnilnic usklajeval in upravljal plačila. Preprosteje rečeno, to morajo biti tako imenovane pametne polnilnice.« Mimogrede, treba je urediti, koliko časa bo lahko kdo na parkirnem mestu s polnilnico, pa tudi, da ne bodo na njem stali neelektrični avtomobili. Zadnje utegne biti problem, saj tega marsikdo ne spoštuje niti na javnih polnilnicah. Po drugi strani je možno, da bo sčasoma v bloku več lastnikov električnih avtomobilov, ki jih bodo želeli polniti, recimo 40 namesto 20. Vse to kaže, da je problem večplasten. »Tega ne more urejati upravnik, tudi občina, če je ona lastnica,

ne, vsaj za zdaj pri nas nima teh zmogljivosti. Nismo še Norveška, kjer občine to res počnejo same. Menim, da bi bilo pri nas potrebno neko javno-zasebno partnerstvo,« pravi Švegl. Po njegovem bi bila optimalna rešitev nepovratna evropska ali državna sredstva za občine, ki bi morale sodelovati z upravljavci polnilnih postaj. Slednji sicer ne bi imeli interesa tu postaviti polnilnic in prodajati električne energije, ki je cenejša kot na njihovih polnilnicah, poleg tega se ne ve, koliko bodo polnilnice na parkiriščih izkoriščene. **Gašper Boncelj**

Pravica do vklopa

V Evropski uniji že dlje velja pravica do vklopa, ki jo določa direktiva o energetske učinkovitosti stavb. Ta od držav članic zahteva, da poenostavijo in pospešijo postopke za namestitve polnilne infrastrukture za električna vozila tako v novih kot obstoječih stavbah. Načeloma bi vsak stanovalec moral imeti pravico, da na lastne stroške postavi polnilnico, zadržek je lahko le pravne narave, če bi šlo za poseganje v tujo lastnino. Direktiva določa tudi ureditev novogradnje v tem smislu. Ko se gradi, je to sicer dodaten strošek, toda če se to ureja kasneje, je strošek dvakrat ali trikrat večji. Kot je dejal Lovrenc Švegl, so na Švedskem ravno ta mesec uzakonili, da morajo imeti nove stanovanjske hiše s tremi ali več parkirnimi mesti pri vseh cevi za kable, pri polovici morajo biti kabli vnaprej položeni, vsaj eno mesto pa mora imeti vnaprej izvedeno električno polnilnico.

Polnilnice, kot jih že vrsto let izdeluje Etrel (na fotografiji), so pri ureditvi polnjenja na parkirišču še najmanjše finančno breme, veliko dražji so gradbena dela in ureditev večje priključne moči. FOTO: GAŠPER BONCELJ

Lovrenc Švegl: Preureditev starejšega parkirišča za električne polnilnice ni poceni. FOTO: GAŠPER BONCELJ